

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura NIK w Kielcach

LKI.410.001.01.2022

Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie oraz realizacja zadań nałożonych na Wojewodę w 2021 r. ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach (dalej: ŚUW lub Urząd), al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojewodą Świętokrzyskim jest Zbigniew Koniusz (dalej: Wojewoda).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Krzysztof Kopeć, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKI/3/2022 z 5 stycznia 2021 r.2. Magdalena Kaczmarczyk, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/5/2021 z 5 stycznia 2021 r.3. Tomasz Majewski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/4/2021 z 5 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str.1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/26 – województwo świętokrzyskie (dalej: część 85/26) oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Celem kontroli była również ocena realizacji zadań nałożonych na Wojewodę ustawą z 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ² (dalej: ustawa o Funduszu).
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej: ufp), w tym:<ol style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/26. <p>Ponadto w zakresie wywiązywania się Wojewody z obowiązków nałożonych ustawą o Funduszu ocenie podlegało m.in. przestrzeganie zasad:</p> <ul style="list-style-type: none">– udzielania dofinansowania i dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz),– przekazywania dopłaty,– wypłaty niewykorzystanych środków Funduszu <p>oraz czynności podejmowane przez Wojewodę w związku z niedokonaniem przez</p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

organizatorów zwrotu dopłaty jak i działania kontrolne i sprawozdawcze Wojewody.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2021 r. ŚUW (jako dysponenta trzeciego stopnia będącego urzędem obsługującym Wojewodę), pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych

- analiza stanu należności pozostałych do zapłaty;
- szczegółowa kontrola zaległości;
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/26 w trakcie roku budżetowego;
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych;
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad;
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 85/26 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia;
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych;
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta trzeciego stopnia;
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji;
- analiza stanu zobowiązań;
- szczegółowa kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych;
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań;
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań;
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/26.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.

Natomiast realizacja zadań nałożonych na Wojewodę w 2021 r. ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej NIK ocenia pozytywnie.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

Opisowa ocena wykonania budżetu państwa w 2021 r. w części 85/26 wynika z ocen cząstkowych – opisowej oceny realizacji dochodów, opisowej oceny jednostkowych sprawozdań budżetowych dysponenta trzeciego stopnia oraz pozytywnej oceny wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich i pozytywnej oceny sprawozdań łącznych sporządzonych przez dysponenta części 85/26.

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że dochody budżetowe w części 85/26 zostały zrealizowane w kwocie o 23,1% wyższej od zaplanowanej. Wykonanie w 2021 r. wyższych od zaplanowanych dochodów budżetowych spowodowane było okolicznościami, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. W Urzędzie dla dysponenta trzeciego stopnia podejmowano rzetelnie i adekwatnie do wielkości należności windykacje. Dysponent części 85/26 nie podejmował jednak w stosunku do przejętych należności po zlikwidowanej Delegaturze Ministerstwa Skarbu Państwa w Kielcach (dalej: Delegatura MSP) działań windykacyjnych, w efekcie czego dopuszczono do przedawnienia należności w kwocie 325,5 tys. zł.

NIK ocenia pozytywnie realizację w 2021 r. wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 85/26 oraz wykonanie planu finansowego przez kontrolowaną jednostkę. Wydatki budżetu państwa w części 85/26 w 2021 r. zostały zrealizowane na poziomie 98,1% planu po zmianach. W wyniku kontroli 9,8% zrealizowanych przez ŚUW wydatków budżetu państwa stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Badane wydatki zostały zrealizowane legalnie, celowo, gospodarnie i rzetelnie. Wyjątkiem był zakup urządzenia nieadekwatnego do potrzeb dyspozytorni medycznej.

Na podstawie analizy dokumentacji dotyczącej 23,4% ogólnej kwoty dotacji udzielonych przez Wojewodę jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: jst) stwierdzono prawidłowe ich rozdysponowanie i przekazywanie.

Za wyjątkiem obszaru związanego z dochodzeniem należności przejętych po zlikwidowanej w 2012 r. delegaturze terenowej Ministerstwa Skarbu Państwa w Kielcach, Wojewoda prawidłowo, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/26.

Najwyższa Izba Kontroli w sposób opisowy ocenia sprawozdania jednostkowe za 2021 r. sporządzone przez Wojewodę jako dysponenta trzeciego stopnia. Negatywna opinia dotyczy jednostkowego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2021 r. W sprawozdaniu Rb-N wartość należności została ujęta w układzie przedmiotowym w błędnej pozycji w wysokości 425 tys. zł. Inne badane sprawozdania jednostkowe (dysponenta trzeciego stopnia), a także sprawozdania łączne dysponenta głównego części 85/26 sporządzone na podstawie sprawozdań podległych jednostek, NIK opiniuje pozytywnie.

Pozostałe stwierdzone w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację budżetu w części 85/26 i dotyczyły: ujęcia w planie finansowym wydatków majątkowych ŚUW dwóch zadań, które nie były zadaniami inwestycyjnymi; niezaktualizowania procedur wewnętrznych udzielania zamówień publicznych; wyrażenia zgody na podpisanie umowy drogą korespondencyjną, mimo że w zapytaniu ofertowym zastrzeżono, że nie przewiduje się takiej formy; braku uzasadnienia i udokumentowania powodów niedokonania podziału zamówienia na części, pomimo obowiązku wynikającego z art. 91 ust. 2 ustawy z 11 września

2019 r. Prawo zamówień publicznych⁵ (dalej: ustawa Pzp); zaniżenia w sprawozdaniu Rb-23 wartości środków na rachunkach bankowych o 4 tys. zł.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Opis stanu faktycznego

1.1. Zagadnienia ogólne

W ustawie budżetowej na rok 2021 z 20 stycznia 2021 r.⁷ dochody budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w kwocie 56 104 tys. zł. Dochody zrealizowano w kwocie 69 051,1 tys. zł, co stanowiło 123,1% kwoty zaplanowanej i 119,6% dochodów osiągniętych w 2020 r. (57 754,2 tys. zł).

Głównymi źródłami dochodów budżetowych (stanowiącymi 90,3% wartości ogółem) były:

- dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jst (§ 2350) w kwocie 45 590,3 tys. zł (66%). Wpływ na wyższą od planowanej o 10 529,3 tys. zł realizację dochodów w tym paragrafie klasyfikacji budżetowej miało przede wszystkim: zwrot nienależnie pobranych świadczeń i skuteczność działań komorniczych w egzekucji świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, przesunięcie terminu płatności opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego z roku 2020 na dzień 31 stycznia 2021 r., zwiększenie procentowego udziału we wpływach osiąganych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, większe niż zakładano wpływy ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, oddawania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, a także udostępniania nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa;
- wpływy z różnych opłat (§ 0690) w kwocie 9930,2 tys. zł (14,4%). Niższa od planowanej o 2585,8 tys. zł realizacja tych dochodów wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia wpływów z opłat pobieranych za wystawienie świadectwa zdrowia dla zwierząt rzeźnych, za wykonywane czynności weterynaryjne oraz sprawowany nadzór;
- wpływy z tytułu usług (§ 0830) w kwocie 4023,4 tys. zł (5,8%);
- wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych (§ 0930) w kwocie 2817,1 tys. zł (4,1%).

(akta kontroli str. 11-15, 754-755, 2242-2252, 2564-2599)

Dochody dysponenta trzeciego stopnia w 2021 r. wyniosły 3793 tys. zł⁸ i były wyższe o 1081,9 tys. zł (tj. o 39,9%) od osiągniętych w 2020 r. oraz niższe o 822 tys. zł (17,8%) od zaplanowanych na 2021 r. Dochody niższe od planowanych uzyskano między innymi z tytułu:

- opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych (§ 0930) w kwocie 2817,1 tys. zł. Niższa od planowanej o 682,9 tys. zł realizacja tych dochodów wynikała z mniejszej niż przewidywano liczby osób ubiegających się o wydanie paszportu, karty pobytu i zezwolenia na pracę;

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dz. U. poz. 190, ze zm.

⁸ Stanowiły 5,5% dochodów ogółem części 85/26.

- wpływów z różnych opłat (§ 0690) w kwocie 276 tys. zł. Niższa od planowanej o 314 tys. zł realizacja tych dochodów wynikała między innymi z mniejszej niż przewidywano liczby postanowień wydanych przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego w sprawie ustalenia opłat legalizacyjnych, jak i wniosków w sprawie udzielenia ulgi, wysokości udzielonej ulgi oraz liczby inwestorów, którzy poddają rozbiórcze samowole budowlane.

(akta kontroli str. 9, 2021, 2538-2544)

1.2. Należności i zaległości

Na koniec 2021 r. w części 85/26 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 459 545,2 tys. zł, w tym zaległości netto 453 805,7 tys. zł. Należności pozostałe do zapłaty wynikały głównie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej (95,1%) oraz opłat z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (2,9%). W porównaniu do 2020 r. należności ogółem były wyższe o 17 013,9 tys. zł, tj. o 3,8%, a zaległości netto wyższe o 17 382,9 tys. zł (o 4%). Wzrost ten wynikał ze zwiększenia należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości netto z ww. głównych tytułów.

(akta kontroli str. 16, 2242-2252, 2564-2599)

Na koniec 2021 r. w ŚUW (dysponent trzeciego stopnia) wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1602,1 tys. zł, w tym zaległości netto 210 tys. zł. Należności pozostałe do zapłaty dotyczyły głównie opłat legalizacyjnych ustalanych przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego (81,7%), kar pieniężnych za przystąpienie do użytkowania obiektów bez uzyskania pozwolenia (4,7%) i odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (4,5%). W porównaniu do 2020 r. należności były niższe o 247,1 tys. zł (o 13,4%), a zaległości o 1608,6 tys. zł (o 88,5%).

(akta kontroli str. 10, 2004-2005, 2538-2544, 2564-2599)

Stan zaległości w jednostkach podległych wyniósł na koniec 2021 r.: w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Kielcach – 38,3 tys. zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Kielcach – 5,6 tys. zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Kielcach (dalej: WIW) – 739,1 tys. zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Handlowej w Kielcach – 27,1 tys. zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego w Kielcach (dalej: WITD) – 41,5 tys. zł, w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach (dalej: WSSE) – 3734,7 tys. zł, w Wojewódzkim Inspektoracie Farmaceutycznym (dalej: WIF) – 334,2 tys. zł oraz Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Kielcach – 44,8 tys. zł. W Kuratorium Oświaty w Kielcach, Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach, Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Kielcach oraz Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Kielcach zaległości nie wystąpiły.

W porównaniu do roku ubiegłego znaczny wzrost zaległości odnotowano w:

- WIF, na kwotę 334,2 tys. zł. Wynikało to z nałożenia na przedsiębiorcę prowadzącego aptekę kary pieniężnej za naruszenie ograniczenia obrotu detalicznymi produktami zawierającymi substancje o działaniu psychoaktywnym, o którym mowa w ustawie z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne⁹;
- WIW, na kwotę 49,3 tys. zł. Wynikało to z kary umownej nałożonej na wykonawcę, który w okresie gwarancyjnym nie usunął zgłoszonych wad chłodni kontenerowych, w związku z czym odstąpiono od zawartej umowy, a także

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1977, ze zm.

z braku wpłat należności za wykonywane czynności przez lekarzy i z przypisów odsetek od nieterminowych wpłat;

- WITD, na kwotę 36,8 tys. zł. Wynikało to z odszkodowania wraz z należnymi odsetkami za szkodę w pojeździe służbowym.

(akta kontroli str. 18-19)

Sprawozdania jednostek podległych Wojewodzie oraz jst poddawane były analizie pod kątem występujących zaległości. Zaległości opisywane były w kwartalnych informacjach z wykonania budżetu w części 85/26. Informacje te zawierały również wnioski o zwiększenie skuteczności ściągania zaległości, w tym powstałych z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa i świadczeń alimentacyjnych. W celu realizacji tych wniosków kierowano pisma dotyczące tych spraw do odpowiednich jednostek. Takie pisma zostały wysłane w 2021 r. na przykład do WSSE oraz Oddziału ds. Dochodów Budżetowych ŚUW z tytułu występujących należności wymagalnych, Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim i Urzędu Miasta Kielce w związku z zaległościami powstałymi z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa oraz do Urzędu Miasta Kielce, Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim, Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej, Urzędu Miasta w Starachowicach oraz Urzędu Miasta w Końskich i dotyczyły zaległości z tytułu świadczeń alimentacyjnych. Na bieżąco monitorowano występujące zaległości. W przypadku braku wpłaty, wysyłano upomnienie, wezwanie do zapłaty, a w razie ich bezskuteczności kierowano wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, wystawiano tytuł wykonawczy.

(akta kontroli str. 649-753, 2600-2634)

Kwota należności Wojewody w 2021 r. z tytułu gospodarowania przez powiaty nieruchomościami Skarbu Państwa w dziale *Gospodarka nieruchomościami* w rozdziale 70005 *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* w § 2350 *Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego* wynosiła 42 802,5 tys. zł, a zaległości – 12 948,4 tys. zł. Dochody w wysokości 29 656,2 tys. zł przekazane Wojewodzie w 2021 r. w związku z realizacją przez powiaty zadań dotyczących gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa stanowiły 69,3% należności, w tym wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 0550) – 87,9% dochodów przekazanych przez powiaty, a z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (§ 0760) – 5,3%. Zaległości w związku z realizacją przez powiaty zadań dotyczących gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa stanowiły 43,7% przekazanych dochodów.

(akta kontroli str. 26, 771-774, 2242-2252)

ŚUW (dysponent trzeciego stopnia) nie miał należności przejętych od innych podmiotów.

(akta kontroli str. 27)

Na koniec 2021 r. dysponent części 85/26 miał należności przejęte po zlikwidowanej Delegaturze MSP, od sześciu dłużników¹⁰ na kwotę 476,4 tys. zł. Podstawą prawną przekazania dokumentacji spraw, o których mowa w art. 7b ust. 1 ustawy z 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa¹¹ był art. 7 ustawy z 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa¹². Przejęte należności w 2012 r.

¹⁰ Z.B.M. TRANSTET M.K., M.W., J.P. Z.P-U-H Justa, Dorchem Sp. z o.o., Elektrownia S.A. w Kielcach i A.I.

¹¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 154, ze zm.

¹² Dz. U. poz. 459.

zostały zaksięgowane na kontach pozabilansowych, a w 2017 r. ujęto je na kontach bilansowych. Koordynujący pracę pracowników byłej Delegatury MSP przekazał na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych¹³ sporządzoną, wyselekcjonowaną i pogrupowaną dokumentację spraw sądowych i egzekucyjnych, a także dotyczącą należności Skarbu Państwa. Należności te zostały wykazane w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27. Jednostka nie dokonała analizy przejętych należności pod kątem możliwych do zastosowania działań windykacyjnych. W trakcie kontroli ustalono, że:

- nie podejmowano w 2021 r. działań windykacyjnych w stosunku do dwóch należności, w tym jednej na kwotę 325,5 tys. zł, która uległa przedawnieniu;
- nie dokonano odpisania z ksiąg rachunkowych dwóch należności w łącznej kwocie 5,7 tys. zł, które uległy przedawnieniu w 2018 i 2019 r.;
- jedna należność w kwocie 3,9 tys. zł została zaspokojona przez dłużnika poza egzekucją w 2014 r.;
- naliczono odsetki do dwóch należności, mimo że jedna uległa w 2021 r. przedawnieniu, a druga została zaspokojona przez dłużnika poza egzekucją w 2014 r. w wysokości 2 tys. zł;
- jedna należność była spłacana w ratach na podstawie zawartej umowy, jednak nie została ona ujęta w księgach rachunkowych w pełnej wysokości (z pominięciem 12,6 tys. zł należności głównej i 2 tys. zł odsetek, które zostaną umorzone po uregulowaniu ostatniej raty części należności głównej).

(akta kontroli str. 28-189, 192-199, 557, 775-780)

Odnosnie należności, objętej ww. umową uzyskano w 2020 r. i 2021 r. dochód w wysokości po 0,6 tys. zł rocznie (12 rat po 50 zł).

(akta kontroli str. 190)

W 2021 r. w ŚUW (dysponent trzeciego stopnia) nie wystąpiły należności, które uległy przedawnieniu.

(akta kontroli str. 191)

W Urzędzie funkcjonowała: instrukcja obiegu dokumentów (dowodów księgowych)¹⁴ wskazująca na bieżące przekazywanie do właściwych komórek organizacyjnych (stanowisk pracy) określonych dokumentów, a także *Procedura egzekwowania należności zasądzonych na rzecz Skarbu Państwa* i *Procedura egzekwowania należności z tytułu kar nakładanych przez Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego*. W przypadku braku zapłaty po wysłanym do dłużnika wezwaniu lub upomnieniu, procedury te obejmowały odpowiednio skierowanie do komornika wniosku o wszczęcie egzekucji, wystawienie tytułu wykonawczego i przesłanie go do właściwego urzędu skarbowego. W wewnętrznych procedurach nie ujęto postępowania z przejmowanymi należnościami od innych podmiotów.

(akta kontroli str. 200-238)

Na podstawie dwóch orzeczeń wydanych przez Wojewódzką Komisję ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Kielcach (dalej: WKOZM) w postępowaniach w sprawie ustalenia zdarzenia medycznego obciążono kosztami w wysokości:

- 720 zł wnioskodawcę J.B;
- 360 zł wnioskodawcę R.K.

¹³ 25 maja 2012 r. i 25 czerwca 2012 r.

¹⁴ Stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia nr 104/2018 Wojewody Świętokrzyskiego z 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu dokumentów (dowodów księgowych) w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach.

WKOZM po prawomocnie zakończonym postępowaniu¹⁵, niezwłocznie przekazywała do Wydziału Finansów i Budżetu (dalej: WFiB) niezbędne informacje o zasądzonych kosztach postępowania. Należności te zostały ujęte w księgach rachunkowych ŚUW, jednak w przypadku jednego wnioskodawcy w niepełnej kwocie.

(akta kontroli str. 239-277)

Oddział ds. Dochodów Budżetowych wchodzący w skład WFiB zajmował się windykacją należności z tytułu dochodów budżetowych. Prowadził on kontrolę terminowości zapłaty należności Skarbu Państwa w oparciu o ewidencję prowadzoną w księgach rachunkowych (ewidencja księgowa syntetyczna i analityczna) oraz dodatkowo w rejestrze należności (ewidencja pomocnicza). Proces kontroli terminowości zapłaty w sprawach dotyczących rozłożenia na raty należności dokumentowany był poprzez podpis pracownika w *Harmonogramie spłat rat wynikających z decyzji Wojewody Świętokrzyskiego*.

(akta kontroli str. 278-328, 1923-1949)

W ŚUW opracowano *Procedurę umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności z tytułu opłat legalizacyjnych i kar nakładanych przez Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego* (dalej: *Procedura dotycząca ulg*).

(akta kontroli str. 460-466)

1.3. Działania windykacyjne

Analiza dokumentacji dotyczącej czterech zaległości na kwotę 209,1 tys. zł¹⁶ oraz trzech należności pozostałych do zapłaty na kwotę 78,3 tys. zł¹⁷ wykazała, że czynności podejmowane przez Urząd w celu odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do ich wielkości. W sprawach tych prowadzono systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności Skarbu Państwa, nie dopuszczając do ich przedawnienia. W ramach czynności windykacyjnych wobec dłużników podejmowano działania polegające w szczególności na wysyłaniu wezwań do zapłaty, upomnień, wystawianiu tytułu wykonawczego oraz kierowaniu sprawy na drogę egzekucji komorniczej. Czynności te były zgodne z wewnętrznymi procedurami egzekwowania należności. W związku z podejmowanymi działaniami windykacyjnymi, Urząd nie ujął w księgach rachunkowych jako należności od dłużników kosztów egzekucyjnych i wysłanych upomnień. W dwóch sprawach koszty prowadzonych egzekucji ustalono na podstawie wydanych przez komorników sądowych postanowień o umorzeniu postępowania w wysokości 309,60 zł¹⁸. Także w dwóch sprawach nie ujęto kosztów wysłanych upomnień¹⁹ po 11,60 zł każda.

(akta kontroli str. 329-455, 567-552, 2564-2599)

W przypadku wierzytelności zajętej w postępowaniu egzekucyjnym²⁰, wierzyciel wypełnił obowiązki nałożone na niego rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie współpracy

¹⁵ Na podstawie zarządzenia nr 2/2021 Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Kielcach z 6 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku przekazywania kopii prawomocnych orzeczeń Komisji zawierających informacje o zasądzonych kosztach postępowania.

¹⁶ Zaległości od „B-B” B. Sp. j., A.T., D.K., M.R., tj. 99,4% zaległości ogółem.

¹⁷ Należności od I-T., Ł.Ć., R.R., tj. 4,9% należności pozostałych do zapłaty.

¹⁸ Koszty egzekucyjne M.R. w wysokości 41,11 zł ustalonych na podstawie postanowień wydanych w latach 2005-2016 oraz A.T. w wysokości 268,49 zł ustalonych na podstawie postanowień wydanych w latach 2015-2020.

¹⁹ Upomnienia odebrane zostały na podstawie zwrotnego potwierdzenia obioru przez „B-B” B. Sp. j. 8 stycznia 2016 r. oraz R.R. 12 sierpnia 2019 r.

²⁰ Należność z tytułu nałożonej kary pieniężnej za nielegalne użytkowanie obiektu budowlanego od B-B B. Sp. j.

wierzyciela, organu egzekucyjnego i dłużnika zajętej wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnych²¹.

(akta kontroli str. 456)

Wojewoda nie zawarł w 2021 r. żadnej ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej.

(akta kontroli str. 457-458)

Dysponent części 85/26 nie dokonywał umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty należności.

(akta kontroli str. 459)

W Urzędzie funkcjonowała *Procedura dotycząca ulg*. Zespół ds. opiniowania wniosków dotyczących umorzenia, rozłożenia na raty i odroczenia należności opiniował możliwość zastosowania tych ulg. Wojewoda udzielił w 2021 r. 17 ulg w spłacie należności na łączną kwotę 239,9 tys. zł, w tym 12 należności częściowo umorzono²², trzy rozłożono na raty²³ i dwie częściowo umorzono oraz rozłożono na raty²⁴. Badanie dokumentacji ośmiu postępowań w sprawie udzielenia ulg²⁵ dotyczących opłaty legalizacyjnej wykazało, że jednostka postępowała zgodnie z obowiązującą procedurą – podejmując decyzje ustalano stan faktyczny i wyjaśniano wszystkie okoliczności sprawy. Dokonane umorzenia i rozłożenia płatności na raty były uzasadniane ważnym interesem podatnika, w szczególności brano pod uwagę sytuację finansową zobowiązanych, a także w niektórych postępowaniach sytuację zdrowotną, rodzinną i majątkową. Należności i umorzenia prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych, jednak rozłożenie na raty zostało błędnie zaksięgowane. W momencie wydania w 2021 r. wszystkich pięciu decyzji Wojewody dotyczących rozłożenia na raty oraz umorzenia i rozłożenia na raty pozostałych do zapłaty należności z tytułu opłaty legalizacyjnej²⁶, błędnie zaksięgowano należności rozłożone na raty, których termin płatności przypada na 2022 r. w kwocie 29,1 tys. zł. Ujęto je bowiem na koncie przeznaczonym do ewidencji należności długoterminowych (226 *Długoterminowe należności budżetowe*). Stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷, należności krótkoterminowe stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na koniec roku w ŚUW prawidłowo przeksięgowano te należności na konto należności krótkoterminowych (221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*).

(akta kontroli str. 460-555)

Jedną należność w wysokości 1 tys. zł prawidłowo spisano z ewidencji księgowej 11 maja 2021 r. Wynikała ona z niezapłaconej faktury z 2003 r. za wynajem sali w wysokości 0,4 tys. zł oraz 0,6 tys. zł naliczonych odsetek. Wierzytelności te zostały spisane na podstawie złożonego jednostronnego oświadczenia woli²⁸.

²¹ Dz. U. poz. 320.

²² Na kwotę 223,9 tys. zł.

²³ Na kwotę 60 tys. zł. (ulgi dotyczyły jednego dłużnika we wszystkich sprawach).

²⁴ Ulgi dotyczyły opłat legalizacyjnych na podstawie postanowień Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego. Umorzono kwotę 15 tys. zł wymierzonej w wysokości 25 tys. zł opłaty oraz rozłożono na 16 rat pozostałą do zapłaty kwotę 10 tys. zł, a także umorzono 1 tys. zł wymierzonej w wysokości 20 tys. zł opłaty oraz rozłożono na 48 rat pozostałą do zapłaty kwotę 19 tys. zł.

²⁵ Cztery postępowania dotyczyły częściowego umorzenia należności na łączną kwotę 114 tys. zł, dwa – rozłożenia na 36 rat kwot po 20 tys. zł oraz dwa – umorzenia i rozłożenia na raty jw. w przypisie.

²⁶ Decyzje znak: FN.7140.7.2020, FN.7140.23.2020, FN.7140.30.2020, FN.7140.31.2020 i FN.7140.32.2020.

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.

²⁸ Złożonego przez Katarzynę Świercz, Dyrektor WFIB z up. Wojewody Świętokrzyskiego.

Podstawą spisania było postanowienie z 19 lipca 2019 r. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na fakt, iż z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych oraz pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego z 30 listopada 2018 r. o bezskuteczności egzekucji prowadzonej przez ten organ. Urząd nie ujął w księgach rachunkowych jako należności od dłużnika poniesionych kosztów egzekucyjnych w ww. sprawie w wysokości 0,6 tys. zł, a tym samym nie dokonał ich spisania.

(akta kontroli str. 558-566, 756-762)

Analiza pięciu z najstarszych należności ŚUW²⁹, które pozostawały nierozliczone na 31 grudnia 2021 r. wykazała, że w trzech sprawach prowadzona jest aktualnie egzekucja, w jednej złożona jest skarga kasacyjna do NSA i jedna jest w trakcie postępowania upadłościowego.

(akta kontroli str. 329-338)

1.4. Działania nadzorcze

Wojewoda na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu w części 85/26, dotyczącą prawidłowości i terminowości pobierania dochodów. WFiB sporządzał kwartalne informacje z wykonania budżetu w części 85/26, których przedmiotem była struktura i źródła dochodów, realizacja planu dochodów budżetowych oraz zaległości³⁰. Informacje te zawierały również wnioski o zwiększenie skuteczności ściągania zaległości powstałych z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa oraz zaległości z tytułu świadczeń alimentacyjnych. Wskazywano również na konieczność poprawy realizacji dochodów osiąganych przez niektóre jednostki. W celu wykonania tych wniosków kierowano pisma w powyższych sprawach do odpowiednich jednostek lub komórek merytorycznych. W stosunku do przejętych należności po zlikwidowanej Delegaturze MSP nie podejmowano działań windykacyjnych mających na celu wyegzekwowanie należności, w efekcie dopuszczono do przedawnienia w 2021 r. jednej należności.

Oddział Kontroli Finansowej ŚUW (dalej: OKF) przeprowadził 29 kontroli ujętych w planie kontroli na 2021 r. (15 w gminach, 11 w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Wojewodę, trzy w starostwach powiatowych). W sześciu przypadkach stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, w tym polegające na nieterminowym przekazywaniu środków stanowiących dochód Skarbu Państwa. W następstwie stwierdzonych nieprawidłowości wydano zalecenia pokontrolne. W dwóch sprawach skierowano zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych, a w jednej kontroli stwierdzono niewykonanie zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 649-753, 763-766, 793-805, 2600-2634, 2663-2679)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W księgach rachunkowych dysponenta części 85/26 nieprawidłowo ujęto należności przejęte po zlikwidowanej Delegaturze MSP, a mianowicie:
 - nie dokonano spisania dwóch należności³¹ w łącznej kwocie 5,7 tys. zł, mimo że uległy one przedawnieniu w 2018 i 2019 r.;(akta kontroli str. 139-189, 192, 196-197, 557, 775-780)
 - ujęto jedną należność w kwocie 3,9 tys. zł³², mimo że roszczenie o zapłatę zostało zaspokojone przez dłużnika poza egzekucją i komornik sądowy

²⁹ M.R. z 1998 r., H.O. S.A. z 2004 r., D.K. z 2006 r., A.T. z 2014 r. i G.B. z 2017 r.

³⁰ Do dnia zakończenia kontroli NIK nie sporządzono informacji za IV kwartał 2021 r.

³¹ Dorchem Sp. z o.o., Elektrownia S.A. w Kielcach.

³² J.P. Z.P-U-H Justa.

prowadzący egzekucję postanowieniem z 14 maja 2014 r. umorzył postępowanie;

(akta kontroli str. 139-189, 192-193, 199, 775-780)

- nie ujęto kompletnej należności wynikającej z umowy o rozłożenie na raty i zwolnienie z długu³³ zawartej z dłużnikiem, tj. bez uwzględnienia części należności głównej oraz odsetek, w kwocie odpowiednio 12,6 tys. zł i 2 tys. zł. Zgodnie z § 2 umowy wierzyciel oświadczył, że umarza pozostałą część należności głównej oraz odsetki ustawowe po uregulowaniu ostatniej raty części należności głównej tj. nie później niż 25 kwietnia 2039 r.

(akta kontroli str. 32-44, 106-112, 198, 775-780)

- ujęto odsetki w stosunku do dwóch należności³⁴, z których jedna została spłacona w 2014 r., a druga uległa przedawnieniu 5 kwietnia 2021 r., w wysokości 2 tys. zł.

(akta kontroli str. 106-112, 139-189, 193, 775-780)

Wojewoda wskazał, że osobami upoważnionymi i odpowiedzialnymi za realizację tych zadań były Katarzyna Świercz, do 15 lutego 2022 r. Dyrektor WFiB (aktualnie w okresie wypowiedzenia, nie świadczy pracy w ŚUW) oraz podlegająca jej Wiesława Sorys, kierownik Oddziału ds. Realizacji Budżetu Wojewody – Główny Księgowy Budżetu Wojewody do 3 stycznia 2022 r. (dalej: Główny Księgowy Budżetu Wojewody). Wojewoda wyjaśnił, że w związku z zaprzestaniem świadczenia pracy na rzecz ŚUW przez te osoby nie posiada wiedzy dlaczego:

- należności, które uległy przedawnieniu w roku 2018 i 2019 nie zostały spisane w księgach. Wyżej wskazani pracownicy, z uwagi na zajmowane stanowiska i posiadane upoważnienia, byli zobowiązani dokonać wskazanej czynności i nie zgłaszali zagrożeń uniemożliwiających realizację zadań w tym zakresie;
- osoby, które były odpowiedzialne za księgi rachunkowe nie zweryfikowały informacji i ujęły w księgach rachunkowych należności od J.P. Z.P-U-H Justa;
- nie ujęto w księgach rachunkowych pozostałej części należności głównej oraz odsetek ustawowych. Informacje o błędnie przypisanych kwotach dotyczących umowy zostały uzyskane podczas prowadzonej kontroli NIK;
- ujęto odsetki w stosunku do dwóch należności, z których jedna została spłacona w 2014 r., a druga uległa przedawnieniu. Schemat naliczania odsetek wprowadzili poprzedni kierownicy jednostki.

Wojewoda dodał, że po powzięciu informacji na temat zaistniałych nieprawidłowości należności zostały spisane, odpis aktualizujący został rozwiązany, skorygowano naliczenie odsetek, brakująca część należności została ujęta w księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia 2021 r. zgodnie z zawartą z dłużnikiem umową oraz został utworzony pełny odpis aktualizujący na tą należność. Skorygowano zapisy na dzień 31 grudnia 2021 r. i po korekcie odzwierciedlają stan rzeczywisty. Dokonane zmiany zostały ujęte w korektach rocznych sprawozdań.

(akta kontroli str. 2486-2491)

³³ Zawartej 20 maja 2014 r. pomiędzy dłużnikiem A.I. a Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Skarbu Państwa.

³⁴ J.P. Z.P-U-H Justa, Z.B.M. TRANSTET M.K.

Główny Księgowy Budżetu Wojewody wyjaśniła, że z chwilą likwidacji Delegatury Skarbu Państwa w Kielcach sprzeciwiałam się przyjęciu zadań po zlikwidowanej delegaturze, gdyż pozostał pracownik tej jednostki, który mógłby zająć się tymi sprawami. Zgłaszałam również potrzebę zatrudnienia do tych zadań nowego pracownika. Dodatkowo odeszły doświadczony osoby, a nowo przyjęty pracownik wymagał wdrożenia w zakres obowiązków. Nadmiar obowiązków jak również dochodzące do realizacji kolejne zadania w ramach funduszy, przy tej samej obsadzie etatowej w oddziale spowodowały, że należności nie zostały odpisane z ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/26. Główny Księgowy Budżetu Wojewody wyjaśniła również, że:

- w księgach rachunkowych ujęte były należności od J.P. Z.P-U-H Justa, gdyż nie posiadałam informacji o tym, że roszczenie o zapłatę zostało zaspokojone przez dłużnika poza egzekucją;
- nieuwzględnienie w księgach rachunkowych kompletnej umowy o rozłożenie na raty należności dłużnika A. I., wynika z przeoczenia zapisu § 2 umowy, że umorzenie następuje z chwilą dokonania spłaty ostatniej raty części należności głównej;
- w stosunku do J.P. Z.P-U-H Justa odsetki były naliczane, gdyż nie posiadałam informacji o tym, że roszczenie o zapłatę zostało zaspokojone przez dłużnika poza egzekucją. Natomiast dla Z.B.M. TRANSTET M.K. naliczono odsetki, gdyż w ewidencji księgowej ujęte były należności główne.

(akta kontroli str. 2453-2456)

Odnosnie naliczenia odsetek Kamila Radek, inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Realizacji Budżetu Wojewody wyjaśniła, że odsetki były naliczane co kwartał na polecenie Głównego Księgowego Budżetu Wojewody zgodnie z zapisami polityki rachunkowości. W związku z brakiem zgody na podjęcie działań w stosunku do przedmiotowych należności nie posiadałam informacji, że Pan J.P. spłacił zadłużenie poza postępowaniem egzekucyjnym oraz o przedawnieniu należności przypadających od Z.B.M. TRANSTET M.K. Po powzięciu informacji na temat zaistniałych nieprawidłowości, naliczenie odsetek (...) w roku 2021 zostało skorygowane. Na dzień 31 grudnia 2021 r. zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

(akta kontroli str. 2484-2485)

Katarzyna Świercz, Dyrektor WFiB do 15 lutego 2022 r., w tym od 4 stycznia 2022 r. do 15 lutego 2022 r. zajmująca dodatkowo stanowisko Głównego Księgowego Budżetu Wojewody wyjaśniła, że do końca 2021 roku pełniąc wówczas funkcję Głównego Księgowego Budżetu Wojewody - Pani Wiesława Sorys nie przekazywała mi informacji o zaistniałych okolicznościach. Informację tę powzięłam w styczniu 2022 roku [w wyniku prowadzonej w Urzędzie kontroli NIK – dop. NIK], gdy od dnia 4 stycznia 2022 roku rozpoczęłam pełnienie funkcji Głównego Księgowego Budżetu Wojewody. Wówczas wraz z Kierownikiem Oddziału Realizacji Budżetu Wojewody zostały podejmowane działania mające ustalić zastany stan faktyczny. Zwróciliśmy się do Archiwum Akt Nowych, przeglądane były dokumenty w archiwum, a także przed moim odejściem z Urzędu poleciłam przygotowanie wystąpień do Wydziału Prawnego i Nadzoru o przygotowanie opinii prawnych, co do tych należności. Przedawnione należności miały zostać odpisane pod datą 31 grudnia 2021 roku, a następnie miała być dokonana korekta rocznych sprawozdań.

Jednocześnie pragnę nadmienić, iż pełniąc wówczas funkcję Głównego Księgowego Pani Sorys nigdy nie informowała mnie o zaistniałej sytuacji, dotyczącej przejętych ze zlikwidowanej Delegatury Skarbu Państwa należności

(...). Kontaktowałam się także telefonicznie z Panią Wiesławą Sorys, która udzieliła mi informacji, że rzeczywiście nie przekazywała mi wiedzy w tym zakresie i jednocześnie nie podejmowała żadnych działań i że bierze za to pełną odpowiedzialność. Wiesława Sorys jako Główny Księgowy Budżetu Wojewody była odpowiedzialna za prowadzenie rachunkowości jednostki, a zatem miała obowiązek nadzorowania tego odcinka pracy w zakresie egzekucji dochodów budżetowych, prowadzenia ewidencji księgowej, a także sporządzania sprawozdawczości budżetowej. Ponadto Pani Wiesława Sorys w sporządzanych przez siebie analizach ryzyka swojego odcinka pracy, nigdy nie wskazała ryzyka w zakresie egzekwowania należności budżetowych. Mając powyższe na uwadze pragnę zaznaczyć, iż w podpisanych przeze mnie zakresach czynności dla Pani Wiesławy Sorys i Pani Kamili Radek nałożona została odpowiedzialność w zakresie prawidłowej realizacji tego zadania oraz obowiązek rzetelnego i sumiennego wykonywania powierzonych czynności służbowych. Ponadto w tych samych zakresach czynności obydwie pracownice zostały zobowiązane do bieżącego informowania przełożonego o stanie realizowanych zadań oraz o niezwłocznym informowaniu o zaistniałych ryzykach, co nie było przez te pracownice przestrzegane i realizowane.

(akta kontroli str. 2457-2459)

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego mającego na celu wyeliminowanie stwierdzonej nieprawidłowości w związku z tym, że w trakcie niniejszej kontroli w księgach rachunkowych dysponenta części dokonano spisania przedawnionych należności, a także wierzytelności, która nie powinna być ujęta w ewidencji księgowej, ujęto brakującą należność w związku z zawartą umową i skorygowano nienależnie naliczone odsetki. Jednocześnie NIK podkreśla, że powyższe miało wpływ na sprawozdania budżetowe dysponenta części 85/26, tj. Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2021 r. W trakcie kontroli NIK ww. sprawozdania zostały skorygowane.

(akta kontroli str. 192-199, 2242-2252, 2388-2415)

2. Dysponent części 85/26 nie podejmował w 2021 r. działań windykacyjnych w stosunku do dwóch³⁵ przejętych należności po zlikwidowanej Delegaturze MSP, z których jedna na kwotę 325,5 tys. zł uległa w 2021 r. przedawnieniu. W stosunku do drugiej należności w kwocie 129 tys. zł (wraz z odsetkami wg stanu na 31 grudnia 2021 r.) na skutek niniejszej kontroli NIK podjęto działania w 2022 r.

(akta kontroli str. 28-30, 57-99, 103-105, 182, 189, 192-195, 767-770, 775-780)

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ufp, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Wojewoda wyjaśnił, że osobami upoważnionymi i odpowiedzialnymi za te zadania były Dyrektor WFiB oraz podlegająca jej kierownik Oddziału ds. Realizacji Budżetu Wojewody - Główny Księgowy Budżetu Wojewody. W związku z zaprzestaniem świadczenia pracy na rzecz ŚUW przez te osoby

³⁵ Należności od M.W. oraz Z.B.M. TRANSTET M.K (uległa przedawnieniu).

nie posiada wiedzy dlaczego należność ta uległa przedawnieniu i nie została spisana w księgach. Wyżej wskazani pracownicy, z uwagi na zajmowane stanowiska i posiadane upoważnienia, byli osobiście zobowiązani dokonać wskazanej czynności. Wojewoda dodał, że Dyrektor WFiB nigdy nie zgłaszała żadnego ryzyka uniemożliwiającego lub zagrażającego realizacji powyższego zadania. Należność która uległa przedawnieniu w kwietniu 2021 r., na koniec roku 2021 została spisana w księgach rachunkowych, został również rozwiązany odpis aktualizujący. Zapisy te zostały dokonane po powzięciu informacji na ten temat w trakcie kontroli NIK. Na dzień 31 grudnia 2021 r. zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty, zostały także dokonane korekty rocznych sprawozdań.

(akta kontroli str. 2486-2491)

Dyrektor WFiB odnośnie przyczyn tej nieprawidłowości udzieliła analogicznych wyjaśnień jak w przypadku pierwszej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 2457-2459)

Inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Realizacji Budżetu Wojewody mająca w zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności windykację należności dochodów budżetowych wyjaśniła, że *na stanowisku tym pracuje od 7 grudnia 2017 roku. Po zapoznaniu się i wdrożeniu w zakres obowiązków zgłaszałam, po wcześniejszej konsultacji z radcą prawnym, do Głównego Księgowego Budżetu Wojewody prośbę o podjęcie działań w stosunku do przedmiotowych należności. Nie są mi znane przyczyny niewyrażenia zgody na podjęcie dalszych działań przez Głównego Księgowego Budżetu Wojewody.*

(akta kontroli str. 2484-2485)

W związku ze spisaniem przedawnionej należności, a także złożeniem w trakcie niniejszej kontroli NIK wniosku o wszczęcie egzekucji w 2022 r. w stosunku do drugiej należności, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego. Jednocześnie NIK zauważa, że powyższe miało wpływ na sprawozdania budżetowe dysponenta części 85/26, tj. Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2021 r. W trakcie kontroli NIK ww. sprawozdania zostały skorygowane.

(akta kontroli str. 192-195, 767-770, 2388-2415)

Dopuszczenie do przedawnienia należności Skarbu Państwa, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³⁶.

3. W księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia nie ujęto:
 - a) Kosztów związanych z podejmowanymi działaniami mającymi na celu odzyskanie należności, jako należności od dłużników, w tym³⁷:
 - w dwóch sprawach kosztów egzekucyjnych w kwocie 309,60 zł (ustalone w postanowieniach komorników wraz z umorzeniem postępowania egzekucyjnego, wydanych w latach 2005-2020);
 - w dwóch sprawach kosztów wystawionych upomnień w kwocie 23,20 zł (upomnienia odebrane przez dłużników w 2016 r. i 2019 r.).

(akta kontroli str. 389-351, 358-423, 433-455)

³⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 289, ze zm.

³⁷ Zbadano siedem spraw.

W otrzymanych postanowieniach komorników sądowych o umorzeniu postępowania egzekucyjnego informowano, że ustalonymi kosztami postępowania obciąża się dłużnika. Natomiast w wystawionych dłużnikom upomnieniach wskazywana była do zapłaty kwota uwzględniająca również koszty upomnienia, a także zawarta informacja, że w przypadku nieuregulowania należności we wskazanym terminie, zostanie wszczęte postępowanie egzekucyjne, w celu przymusowego ściągnięcia należności w trybie egzekucji administracyjnej, co spowoduje dodatkowe obciążenie kosztami egzekucji, które zaspakajane są w pierwszej kolejności.

Działanie takie było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Dyrektor WFiB wyjaśniła: *Przypisu tych dochodów dokonano pod datą 31 grudnia 2021 r. Następnie sporządzono korektę sprawozdania budżetowego Rb-27 za 2021 r. [w wyniku prowadzonej w Urzędzie kontroli NIK – dop. NIK], Obowiązujące przepisy dotyczące sprawozdań budżetowych umożliwiają korektę sprawozdań, w sytuacjach jeżeli zaistnieje taka potrzeba i konieczność. We wcześniejszych okresach należności z tytułu kosztów wystanych upomnień traktowane były jako dochody nieprzypisane. Ewidencjonowano je dopiero w momencie wpływu środków. W Oddziale Dochodów Budżetowych w analizowanym okresie występowała nazbyt duża rotacja pracowników. Wiązało się to z odejściami z pracy, zwolnieniami lekarskimi, urlopami macierzyńskimi. Zatem Oddział był bardzo osłabiony jeżeli chodzi o kadre merytoryczną, a nieustannie dochodziły nowe zadania.*

(akta kontroli str. 2460-2463)

Zastępca Dyrektora WFiB wyjaśniła, że *koszty upomnień traktowane były wcześniej jako dochody nieprzypisane, czyli takie, które podlegają ewidencji dopiero w momencie wpływu środków pieniężnych. Ponadto w analizowanych latach 2005-2021 występowała duża rotacja pracowników i kierowników. Trzech pracowników Oddziału przebywało na dłuższych zwolnieniach lekarskich oraz na urloпах macierzyńskich. W związku z tym były okresy, w których oddział był osłabiony kadrowo, a pracownicy obciążeni dodatkowymi zadaniami. Powyższe koszty egzekucyjne oraz koszty upomnień zostały przypisane w księgach rachunkowych Urzędu pod datą 31 grudnia 2021 roku oraz będzie sporządzona korekta sprawozdania Rb-27 za 2021 r. (...). W celu wyeliminowania takich sytuacji w przyszłości, w kartach usług oraz w procedurach egzekwowania należności zasądzonych na rzecz Skarbu Państwa oraz należności z tytułu kar nakładanych przez Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego uwzględniono koszty egzekucyjne oraz koszty upomnień.*

(akta kontroli str. 2538-2563)

Wystawione upomnienia oraz otrzymane postanowienia komorników sądowych o umorzonych postępowaniach są dokumentami księgowymi stanowiącymi podstawę dokonania przypisu należności od dłużników. Jednocześnie NIK odstępuje od sformułowania wniosku pokontrolnego ze względu na ujęcie ww. kosztów w księgach rachunkowych ŚUW. Jednocześnie NIK zauważa, że powyższe miało wpływ na sprawozdania budżetowe Rb-27 i Rb-N, które zostały skorygowane.

(akta kontroli str. 361, 574-601, 645, 921-1922, 1950-1951, 2004-2005, 2018-2019, 2534-2537)

- b) Kwoty 360 zł dotyczącej zasądzonych kosztów postępowania na podstawie orzeczenia wydanego przez WKOZM w postępowaniu w sprawie ustalenia zdarzenia medycznego. Dotyczyło ono m.in. przyznania wynagrodzenia dla dwóch biegłych, za sporządzenie opinii medycznej, w kwocie 720 zł, tj. po 360 zł dla każdego biegłego³⁸. Kosztami postępowania obciążono wnioskodawcę. ŚUW wystawił wezwanie do zapłaty opiewające na niepełną kwotę kosztów i w takiej wysokości dłużnik je uregulował.

(akta kontroli str. 239-268)

Zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe.

Zastępca Dyrektora WFiB Z.K. wyjaśniła, że: (...) z powodu przeoczenia w księgach rachunkowych urzędu została przypisana jedna należność w wysokości 360,00 zł, która została zapłacona. Pozostała należność wynikająca z ww. orzeczenia w kwocie 360,00 zł została przypisana w księgach rachunkowych urzędu pod datą 31 grudnia 2021 roku. Ponadto w dniu 23 lutego 2022 roku zostało wysłane do Pana J.B. wezwanie do zapłaty pozostałej kwoty 360,00 zł. W związku z zaistniałą sytuacją będzie sporządzona korekta sprawozdań budżetowych za 2021 roku, tj., RB-27 oraz RB-N.

(akta kontroli str. 2538-2563)

Konsekwencją nieujęcia w księgach rachunkowych kompletnej należności było niepodjęcie działań przez ŚUW mających na celu jej uregulowanie. W trakcie kontroli, na podstawie wysłanego wezwania do zapłaty pozostałej kwoty 360 zł, należność ta została uregulowana przez dłużnika.

(akta kontroli str. 267-268)

W związku z podjęciem w trakcie kontroli działań, które doprowadziły do wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego. Jednocześnie NIK zauważa, że powyższe miało wpływ na sprawozdania budżetowe Rb-27 i Rb-N, które zostały skorygowane.

(akta kontroli str. 1950-1951, 2018-2019)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w sposób opisowy wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodzenia należności.

Wykonanie w 2021 r. wyższych od zaplanowanych dochodów budżetowych w części 85/26 spowodowane było okolicznościami, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Dysponent trzeciego stopnia rzetelnie i adekwatnie do wielkości należności podejmował działania windykacyjne. Dysponent części 85/26 nie dokonał jednak analizy przejętych należności pod kątem możliwych do zastosowania działań windykacyjnych, w efekcie czego dopuszczono do przedawnienia należności w kwocie 325,5 tys. zł. W księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto należności od dłużników z tytułu kosztów egzekucyjnych i wysłanych upomnień, a także kompletnej należności z tytułu zwrotu kosztów postępowania orzeczonego przez WKOZM.

³⁸ Koszty postępowania w sprawie nr PSZ.IX.102.1.11.2020.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2021 r. wydatki budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w wysokości 2 382 061 tys. zł. Po nowelizacji ustawy budżetowej plan ten wynosił 2 404 115 tys. zł³⁹. Plan wydatków w trakcie roku został zwiększony o 301 384,5 tys. zł w tym:

- a) o środki pochodzące z rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 295 813,1 tys. zł, z przeznaczeniem m.in. na:
- realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego – 40 643,8 tys. zł;
 - zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu, poniesionych przez gminy województwa świętokrzyskiego – 38 448,3 tys. zł;
 - na realizację świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁴⁰, świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴¹, zasiłku dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów⁴² – 28 907,2 tys. zł;
- b) o kwotę 5571,4 tys. zł pochodzącą z rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji następujących zadań: *Zakup rezonansu magnetycznego dla Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu* – 3200 tys. zł, *Odbudowa mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1036T Oleśnica - Brody - Grobla nad rzeką Ciek od Nizin w miejscowości Podborek (wraz z rozbiórką istniejącego mostu)* – 1371,4 tys. zł, *Modernizacja wodociągu gminnego oraz oczyszczalni ścieków - Etap I i Etap II* – 268,2 tys. zł⁴³, *Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Klimontów* – 400 tys. zł oraz *Modernizacja dróg wewnętrznych w gminie Tuczępy* – 331,8 tys. zł⁴⁴.

W trakcie roku, na podstawie decyzji Ministra Finansów, zmniejszono plan wydatków o 53 317,3 tys. zł. W wyniku dokonanych w trakcie roku zmian plan wydatków zwiększono per saldo o 248 067,2 tys. zł – do kwoty 2 652 182,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 813-818, 1183-1188)

Uchwałą nr 118/2021 Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r. w sprawie przyznania niektórym dysponentom części budżetowej, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem na realizację rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu” ustanowionego z dniem 15 sierpnia 2021 r. (uchwała 120/2021 Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r.) Wojewodzie przyznano 140,4 tys. zł na realizację tego programu w województwie świętokrzyskim.

³⁹ Ustawa z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 1900), która weszła w życie z dniem 22 października 2021 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 615.

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 877, ze zm.

⁴² Dz.U. z 2020 r. poz. 1297.

⁴³ Zadanie realizowane przez gminę Tuczępy. W związku z możliwością odzyskania VAT zmniejszono pierwotną kwotę 268,2 tys. zł o 51,3 tys. zł.

⁴⁴ Zgodnie z zarządzeniem nr 163 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 września 2021 r. uchylającym zarządzenie nr 79 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2021 r. w sprawie przyznania Wojewodzie Świętokrzyskiemu, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem dla gminy Tuczępy na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja dróg wewnętrznych w gminie Tuczępy”, zrezygnowano z realizacji tego zadania.

Zastępca Dyrektora WBiF wyjaśniła, że w województwie świętokrzyskim nie pojawił się żaden cudzoziemiec, który mógłby zostać objęty wsparciem w ramach tego programu, o czym informowano w raportach Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. W związku z tym Wojewoda nie wystąpił do Ministra Finansów o wydanie decyzji budżetowej zwiększającej plan finansowy o środki przyznane ww. uchwałą.

(akta kontroli str. 1032-1033)

Wydatki Urzędu na 2021 r. zostały zaplanowane w wysokości 67 626 tys. zł. Po nowelizacji plan ten wynosił 70 133 tys. zł. Plan wydatków w trakcie roku został zwiększony o środki z rezerw celowych w wysokości 1726,4 tys. zł oraz zmniejszony o 2623,6 tys. zł. W wyniku dokonanych w trakcie roku zmian plan wydatków dysponenta trzeciego stopnia wyniósł 69 235,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1067-1073)

Wydatki w części 85/26 zrealizowane zostały w wysokości 2 600 787,3 tys. zł (w tym 18 008,4 tys. zł wydatki niewygasające), co stanowiło 98,1% planu po zmianach (2 652 182,2 tys. zł). W porównaniu do roku 2020 nastąpił wzrost wydatków o 44 541,1 tys. zł, tj. o 1,7%. Główną przyczyną wzrostu wydatków w części 85/26 było wyższe wydatki w rozdziale:

- 60078 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych* (o 24 760,6 tys. zł), spowodowane otrzymaniem w 2021 r. środków finansowych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych z rezerwy celowej budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego. Środki takie nie zostały przydzielone dla województwa świętokrzyskiego w 2020 r.;
- 85132 *Inspekcja Sanitarna* (o 17 503,8 tys. zł), wynikające z przyznania dodatkowych środków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi na realizację przepisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych⁴⁵ oraz ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021, z przeznaczeniem na dodatki motywacyjne z utworzonego na ten cel dodatkowego funduszu motywacyjnego w wysokości 6% planowanych na rok 2021 wynagrodzeń osobowych i uposażeń;
- 85156 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego* (o 9968,2 tys. zł), wynikające ze wzrostu podstawy składki zdrowotnej opłacanej przez urzędy pracy za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, jak również większej liczby osób bezrobotnych, za które opłacana była składka zdrowotna;
- 85146 *Działalność dyspozytorni medycznych* (o 5775,2 tys. zł), spowodowane przejściem przez Wojewodę, stosownie do przepisu art. 25a ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁴⁶, prowadzenia dyspozytorni medycznej w województwie.

Największe zmniejszenie wydatków w 2021 r. w stosunku do wykonania w 2020 r. nastąpiło w rozdziale 85504 *Wspieranie rodziny* (o 42 191,2 tys. zł). Powodem tego było przejście, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”⁴⁷, wypłaty świadczeń w ramach tego programu od 1 lipca przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

(akta kontroli str. 813-817, 2468-2479)

⁴⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1801, ze zm.

⁴⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 2053, ze zm.

⁴⁷ Dz. U. poz. 1092.

Szczegółowej analizie poddano wydatki w ośmiu działach klasyfikacji budżetowej, tj. 010 Rolnictwo i łowiectwo, 600 Transport i łączność, 750 Administracja publiczna, 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, 801 Oświata i wychowanie, 851 Ochrona zdrowia, 852 Pomoc społeczna oraz 855 Rodzina, stanowiące 97,1% wszystkich wydatków w części 85/26. W odniesieniu do kwot powyżej 50 tys. zł w poszczególnych rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej stwierdzono cztery przypadki realizacji wydatków w stosunku do kwoty przyjętej w planie po zmianach na poziomie niższym niż 80%.

W rozdziale 60003 *Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe*, § 2210 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa* wydatkowano 18 590,7 tys. zł, tj. 70,6% z przewidzianych w planie po zmianach (26 350 tys. zł). Zmniejszenie w 2021 r. wydatków budżetowych w tym rozdziale spowodowane było wprowadzonymi ograniczeniami związanymi z epidemią COVID-19 i zmniejszonym przemieszczaniem się środkami transportu publicznego.

Wykonanie wydatków w rozdziale 60078 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych* wyniosło 24 760,6 tys. zł, tj. 78,7% planu po zmianach (31 452,6 tys. zł). Oszczędności w tym rozdziale powstały w wyniku rozstrzygnięć postępowań przetargowych, a także w związku ze zgłoszeniem do ujęcia w wykazie wydatków, budżetu państwa, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne siedmiu zadań dotyczących remontu lub przebudowy dróg gminnych i wewnętrznych na łączną kwotę 4525,7 tys. zł.

W rozdziale 85121 *Lecznictwo ambulatoryjne* wydatkowano 407,3 tys. zł, tj. 14% z zaplanowanych 2900 tys. zł. W rozdziale tym ujęto środki wynikające z decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Rozwoju z 12 października 2021 r., przyznającej gminie Chęciny środki w wysokości 2900 tys. zł na realizację zadania inwestycyjnego *Budowa SPZOZ w Wolicy gm. Chęciny*. Wydatkowanie dotacji okazało się niemożliwe w związku ze zgłaszanymi przez wykonawcę inwestycji problemami związanymi z epidemią COVID-19 i ograniczonymi dostawami betonu przez zakłady betoniarskie, co w dużym stopniu wpłynęło na małe zaawansowanie robót. Środki w wysokości 2492,7 tys. zł które nie zostały wykorzystane w 2021 r. zostały zgłoszone jako środki niewygasające.

Wydatkowanie środków w rozdziale 85157 *Stáže i specjalizacje medyczne* wyniosło 2246,9 tys. zł, tj. 74,4% planu po zmianach (3019 tys. zł). Zastępca Dyrektora WFiB wyjaśniła że przyczyną niskiego wykonania wydatków w tym rozdziale było m.in. to, że nie wszystkie jednostki prowadzące szkolenie specjalizacyjne lekarzy w 2021 r. zawarły z Wojewodą umowę na finansowanie dodatku do wynagrodzenia dla kierownika specjalizacji. Część jednostek, które zawarły taką umowę, ze względu na m.in. liczne absencje lekarzy/kierowników specjalizacji bądź staże zewnętrzne rezydentów, nie wypłacały dodatków dla kierowników specjalizacji bądź dodatki wypłacały tylko w pojedynczych kwartałach. Na mniejszą realizację budżetu w tym rozdziale w 2021 r. wpłynęła również mniejsza niż planowano liczba lekarzy i lekarzy dentyistów, która rozpoczęła szkolenie specjalizacyjne.

W rozdziale 85203 *Ośrodki wsparcia* w § 6310 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami* wykorzystano 2244,2 tys. zł, tj. 73% z ujętych w planie po zmianach (3073,7 tys. zł). Mniejszy niż zaplanowano poziom wykonania wydatków w tym rozdziale w porównaniu do planu wynikał z niezrealizowania całości zadania zaplanowanego do przeprowadzenia w 2021 przez gminę Starachowice oraz oszczędności powstałych po przeprowadzeniu procedury przetargowej przez gminę Kunów.

Największe różnice pomiędzy wysokością środków ujętych w ustawie budżetowej a wykonaniem wydatków w 2021 r. wystąpiły w:

- rozdziale 01095 *Pozostała działalność*, § 2010 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (zwiększenie o 38 448,5 tys. zł). Przyczyną powyższego wzrostu było to, że środki na zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie są planowane w ustawie budżetowej, a przyznawane w ciągu roku z rezerwy celowej budżetu państwa;
- rozdziale 01022 *Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego* (zwiększenie o 10 797,9 tys. zł). Zwiększenie wydatków w tym rozdziale spowodowane było przede wszystkim zakupem szczepionki doustnej przeciwko wściekliznie lisów wolnożyjących na terenie województwa świętokrzyskiego przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Kielcach (1727,8 tys. zł), wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia w 2021 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”⁴⁸ oraz rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 7 kwietnia 2021 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń na terenie województwa świętokrzyskiego. W związku z wejściem w życie ww. rozporządzeń w trakcie 2021 r. w powiatowych inspektoratach weterynaryjnych znacznie zwiększono środki finansowe, które przeznaczono m.in. na odstrzał sanitarny dzików (2719,6 tys. zł) oraz utylizację odpadów weterynaryjnych (828,7 tys. zł). Ponadto Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Kielcach przeprowadził w 2021 r. akcję szczepienia lisów przeciwko wściekliznie poprzez zrzut z samolotów szczepionki doustnej (2246,4 tys. zł);
- rozdziale 85516 *System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3* (wzrost o 6283,2 tys. zł). Zdecydowanie wyższe wykonanie w tym rozdziale w stosunku do ustawy budżetowej wynikało ze zwiększenia dotacji celowej w części 85/26, pochodzącej z rezerwy celowej (cz. 83, poz. 58). Środki przeznaczono na realizację Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”.

(akta kontroli str. 2468-2483)

Wydatki poniesione w 2021 r. przez ŚUW (dysponent trzeciego stopnia) w kwocie 63 589 tys. zł stanowiły 2,4% wydatków w części 85/26. Zrealizowano je na poziomie 91,8% planu po zmianach wynoszącego 69 235,8 tys. zł). W porównaniu do 2020 r. wydatki te były wyższe o 12 000,1 tys. zł (23,3%). Na utrzymanie ŚUW (w rozdziale 75011 *Urzędy Wojewódzkie*) wydatkowano 44 781,7 tys. zł, w tym 22 053,3 tys. zł na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej.

(akta kontroli str. 1067-1073)

2.1.1. Środki z rezerw budżetowych

U dysponenta części 85/26 w 2021 r. plan wydatków z rezerwy ogólnej zwiększono o kwotę 5571,4 tys. zł, z czego wykorzystano 1675,3 tys. zł (30,1%). Głównymi

⁴⁸ Dz. U. poz. 236.

przyczynami niewykorzystania części środków były m.in.: oszczędności powstałe w związku z realizacją zamówień publicznych oraz przyznanie dotacji w terminie uniemożliwiającym jej wydatkowanie w roku budżetowym.

Plan wydatków z rezerw celowych zwiększono o kwotę 295 813,1 tys. zł, z której wykorzystano 250 856 tys. zł (84,8%). Niewykorzystanie środków w całości wynikało m.in. z przeszacowania potrzeb przez jednostki samorządu terytorialnego oraz wydatkowania na poziomie niższym od zakładanego.

Dysponent części 85/26 występował do Ministra Finansów o korekty decyzji przyznających środki z rezerw, poza przypadkami, w których ze względu na terminy wydatkowania lub rozliczenia środków nie było to możliwe w 2021 r.

(akta kontroli str. 1189-1190)

U dysponenta trzeciego stopnia w 2021 r. nie zwiększono planu wydatków środkami z rezerwy ogólnej, a plan wydatków z rezerw celowych zwiększono o kwotę 1726,4 tys. zł, z której wykorzystano 1508,2 tys. zł (87,4%).

(akta kontroli str. 1185)

Prawidłowość wykorzystania środków z rezerw budżetowych u dysponenta części 85/26 zbadano na próbie obejmującej 42,2% kwoty wszystkich zmian dokonanych w wyniku rozdysponowania rezerw celowych i rezerwy ogólnej. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że przeniesienie środków z rezerw celowych na:

- realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"⁴⁹ w kwocie 33 131,7 tys. zł;
- zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego w kwocie 40 643,7 tys. zł;
- zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa w kwocie 0,2 tys. zł;
- dopłaty do paliwa rolniczego w kwocie 38 448,3 tys. zł;
- realizację zadań w ramach budżetu środków europejskich w kwocie 9291 tys. zł⁵⁰,

było celowe i wynikało z faktycznych potrzeb. Zmiany w planie finansowym wprowadzono po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków. Otrzymane środki budżetowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Z kwoty 121 514,9 tys. zł nie wykorzystano 296,8 tys. zł, co stanowiło 0,24% środków z rezerw celowych objętych badaniem. Niewykorzystanie tych środków wynikało m.in. z przeszacowania potrzeb przez jednostki samorządu terytorialnego, zmniejszeniem liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego oraz trudnościami z oszacowaniem kwoty na realizację zadania związanego z zatrudnianiem pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych. W związku z tym, że rozliczenie dotacji i zwrotów z rezerw celowych – w zależności od przeznaczenia – było dokonywane w terminie do 31 grudnia 2021 r. lub 31 stycznia 2022 r., Urząd w okresie objętym kontrolą nie zwracał się o korekty decyzji budżetowych.

(akta kontroli str. 1187-1188, 1191-1198)

W 2021 r. wydatki w części, której dysponentem był Wojewoda Świętokrzyski pierwotnie zwiększono z rezerwy ogólnej budżetu państwa o łączną kwotę

⁴⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1329.

⁵⁰ Badaniem objęto sześć decyzji w sprawie zmian w budżecie środków europejskich na 2021 r.

5571,4 tys. zł z przeznaczeniem na realizację pięciu zadań. Po wycofaniu przez gminę Tuczępy wniosku dotyczącego modernizacji dróg wewnętrznych w gminie i zmniejszeniu planowanych wydatków o 331,8 tys. zł oraz zmniejszeniu środków na modernizację wodociągu gminnego i oczyszczalni ścieków w gminie Tuczępy o kwotę 51,3 tys. zł w związku z możliwością odzyskania należnego podatku VAT z inwestycji, ostateczna wartość środków na cztery zadania inwestycyjne przeniesionych z rezerwy ogólnej do części 85/26 wyniosła 5188,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1186, 1189-1190, 1199-1208)

Plan finansowy zmieniano po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu lub zmniejszeniu planu wydatków, w kwotach określonych w decyzjach. Otrzymane i wydatkowane środki budżetowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Z kwoty 5188,3 tys. zł nie wykorzystano 3513 tys. zł, co stanowiło 67,7% środków z rezerwy ogólnej objętych badaniem. Przyczyną niewykorzystania środków były oszczędności powstałe po przeprowadzeniu procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz niezrealizowanie zadania polegającego na zakupie rezonansu magnetycznego dla Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu. Z powyższej kwoty, 313 tys. zł zablokowano decyzją Wojewody, a 3200 tys. zł uznano za niewygasające z upływem roku budżetowego 2021.

(akta kontroli str. 1186, 1189-1190, 1199-1208)

Żadna z pięciu inwestycji, na które przyznano środki z rezerwy ogólnej, nie była wywołana wymagającymi nagłego wsparcia zdarzeniami losowymi, które powodowałyby brak możliwości ujęcia tych zadań na etapie konstruowania budżetu na rok 2021.

Wojewoda, wyjaśniając przyczyny nieuwzględnienia w budżecie środków na te zadania, poinformował: *Środki ujęte w ustawie budżetowej na 2021 rok są planowane w oparciu o założenia do projektu budżetu państwa na dany rok przyjęte przez Radę Ministrów, wstępne kwoty wydatków i wytyczne określone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego oraz w piśmie ministra właściwego do spraw finansów publicznych. (...) jednostki samorządu terytorialnego w trakcie roku budżetowego 2021 złożyły do Wojewody Świętokrzyskiego wnioski o dofinansowanie zadań (...). W związku z powyższym na etapie opracowywania projektu budżetu na rok 2021 (lipiec - sierpień 2020 r.), nie było możliwości zabezpieczenia środków finansowych, z przeznaczeniem na realizację przedmiotowych zadań. Dlatego też potrzeby te nie zostały uwzględnione na etapie konstruowania budżetu na rok 2021.*

(akta kontroli str. 1038-1041, 1199-1208)

NIK zwraca uwagę, że – pomimo braku formalnoprawnej definicji rezerwy ogólnej – zasadą jest, że rezerwa ta stanowi szczególny instrument finansowy umożliwiający Radzie Ministrów reagowanie m.in. w sytuacjach nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć, wymagających niezwłocznego wsparcia finansowego⁵¹, a zatem sytuacjach wywołanych zdarzeniami losowymi. Wobec powyższego, wydatkowanie środków z rezerwy ogólnej na zadania o charakterystyce innej niż wyżej określona może stać w sprzeczności z zasadami wydatkowania środków publicznych.

2.1.2. Zablokowane wydatki budżetowe

Wojewoda wydał 37 decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na łączną kwotę 13 997,4 tys. zł. Przyczynami blokowania było niewykorzystanie środków przeznaczonych w szczególności na:

⁵¹ Informacja o rezerwie ogólnej i rezerwach celowych budżetu państwa ujętych w uchwalonej przez Sejm RP ustawie budżetowej na rok 2020, Ministerstwo Finansów, luty 2020 r.

- pokrycie dopłat do biletów ulgowych w krajowych pasażerskich przewozach autobusowych, w szczególności ze względu na wprowadzenie ograniczeń w przewozach regularnych osób i zawieszenie zajęć w szkołach z powodu epidemii koronawirusa i tym samym zmniejszenie sprzedaży biletów ulgowych – 7759,3 tys. zł;
- dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* na lata 2019-2023, zwłaszcza ze względu na zawieszenie zajęć w szkołach z powodu epidemii koronawirusa – 1260,2 tys. zł.

Wojewoda podejmował, na podstawie art. 177 ufp, decyzje o blokowaniu środków niewykorzystanych z rezerw celowych na kwotę 2013,5 tys. zł. Przyczynami blokad były niższe potrzeby niż początkowo zakładano, oszczędności powstałe w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz wystąpienie w Polsce stanu epidemii wywołanej wirusem Sars-CoV-2.

Szczegółową analizą objęto pięć decyzji Wojewody, wybranych w sposób celowy, o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych w łącznej wysokości 8201,6 tys. zł. Decyzje te zostały prawidłowo wykazane w systemie TREZOR. Nie stwierdzono przypadków zaniechania dokonania blokady planowanych wydatków w sytuacji dysponowania informacjami o braku możliwości wydatkowania środków finansowych do końca roku budżetowego.

Trzy z pięciu objętych analizą decyzji dotyczyły środków z rezerw. Wojewoda nie występował do Ministra Finansów, w terminie do 15 października 2020 r.⁵², o dokonanie korekt decyzji przyznających środki z rezerw.

Zastępca Dyrektora WFiB wyjaśniła: (...) *przed wydaniem decyzji Wojewody Świętokrzyskiego w sprawie blokowania wydatków budżetowych w ramach środków pochodzących z rezerw celowych, konsultowano telefonicznie z pracownikami Ministerstwa Finansów oraz ministerstw resortowych, czy należy wystąpić z wnioskiem do Ministra Finansów o korektę decyzji przyznającej środki z rezerw celowych, w terminie umożliwiającym dokonanie takiej korekty, tj. nie później niż do dnia 15 listopada roku budżetowego, zgodnie z art. 154 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Jednocześnie wystąpienie z wnioskiem o korektę decyzji do Ministra Finansów w zakresie zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, jak również zadań własnych nie było możliwe z uwagi na fakt, iż wiązałoby się to z koniecznością dokonania zmian kwot dotacji celowych na powyższe zadania, a zmian takich można dokonywać w trybie art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. do dnia 15 listopada w przypadku zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz do dnia 30 listopada w przypadku zadań własnych.*

(akta kontroli str. 819-833, 2567-2568)

2.1.3. Polecenie Prezesa Rady Ministrów dotyczące wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19

Wojewoda nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów polecenia wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 i w związku z tym nie dokonywał wpłaty środków z części budżetowej na ten Fundusz.

(akta kontroli str. 1121)

2.1.4. Dotacje

W ustawie budżetowej na rok 2021 zaplanowano dotacje ogółem w wysokości 2 171 188 tys. zł. Po nowelizacji ustawy budżetowej kwota ta wynosiła 2 175 682 tys. zł. W trakcie roku zwiększono dotacje do 2 402 033 tys. zł (10,4%).

⁵² Termin określony w art. 154 ust. 1 ufp.

Dysponent części 85/26 wykorzystał dotacje w kwocie ogółem 2 362 476,1 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach⁵³. Wykorzystanie dotacji w 2021 r. było wyższe niż w roku poprzednim o 8450,3 tys. zł (0,4%) i stanowiło 90,8% wydatków ogółem.

(akta kontroli str. 835, 1141-1142)

Na dotacje podmiotowe zaplanowano 1049 tys. zł z przeznaczeniem dla spółek wodnych, które zostały wykorzystane w 98,7% na realizację zadań związanych z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych. W porównaniu do 2020 r. kwota wydatkowanych dotacji była wyższa o 87 tys. zł (9,2%).

(akta kontroli str. 1140, 1142)

W 2021 r. nie planowano i nie przekazywano dotacji przedmiotowych.

(akta kontroli str. 1142)

Dotacje celowe dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz niezaliczanych do tego sektora zrealizowano w wysokości 4273,3 tys. zł (99,3%). Środki te przeznaczono na sfinansowanie lub dofinansowanie: kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (1843,4 tys. zł), wsparcia rodziny (565,1 tys. zł), edukacyjnej opieki wychowawczej (708 tys. zł), pomocy społecznej (352,3 tys. zł), zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych dotyczących oświaty i wychowania (744,5 tys. zł), bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej (60 tys. zł).

(akta kontroli str. 1140, 1142)

Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych związane z ratownictwem medycznym wykorzystano w kwocie 73 431,4 tys. zł (99,9%).

(akta kontroli str. 1140, 1142)

Dotacje dla jst zostały wykorzystane przez gminy w wysokości 2 001 934,7 tys. zł (98,7% planu po zmianach), powiaty – 252 946,2 tys. zł (97,9%), samorząd województwa świętokrzyskiego – 28 855,7 tys. zł (78,3%).

Na realizację zadań administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami wykorzystano 2 015 207 tys. zł (88,2% dotacji celowych dla jst ogółem), z tego gminy wydatkowały 1 804 218,5 tys. zł, powiaty – 190 070,1 tys. zł, samorząd województwa – 20 918,3 tys. zł.

Na realizację zadań własnych jst wykorzystały dotacje w wysokości 241 691 tys. zł (co stanowiło 10,6% dotacji celowych dla jst ogółem), z tego gminy wydatkowały 192 582 tys. zł, powiaty – 47 366,1 tys. zł, a samorząd województwa świętokrzyskiego – 1742,9 tys. zł.

Na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień zawartych przez gminy i powiaty z Wojewodą wydatkowano 3189,5 tys. zł, z tego gminy wykorzystały 1717 tys. zł, powiaty – 893,1 tys. zł, a samorząd województwa świętokrzyskiego – 579,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 1142)

U dysponenta części 85/26 szczegółowym badaniem objęto wybrane w sposób celowy dotacje w kwocie 553 070,2 tys. zł, stanowiące 23,4% dotacji ogółem, przeznaczone na:

- realizację programu „Za życiem” – 3649,1 tys. zł;
- świadczenia rodzinne – fundusz alimentacyjny – 549 083,6 tys. zł;

⁵³ W tym dotacje na zadania inwestycyjne 40 558,6 tys. zł.

– gospodarkę nieruchomościami Skarbu Państwa – 3375 tys. zł.

Wielkość naliczonych do wypłaty kwot dotacji została określona prawidłowo. Dotacje wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym nastąpiło w terminie określonym w art. 152 ust. 2 ufp, z uwzględnieniem z art. 15zj ustawy o COVID-19⁵⁴.

(akta kontroli str. 1123-1138, 1142)

W 2021 r. Wojewoda przeprowadził 18 kontroli (15 w urzędach miast i gmin oraz trzy w starostwach powiatowych) w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 763-766)

Dysponent części 85/26 w 2021 r. nie udzielał dotacji jednostkom innym niż wskazane w art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a ufp.

(akta kontroli str. 1139)

2.1.5. Świadczenia na rzecz osób fizycznych

W 2021 r. wydatki dysponenta części 85/26 na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1994,6 tys. zł (96,6% planu po zmianach). Świadczenia te były o 10,1% wyższe niż w roku poprzednim (188,7 tys. zł) i dotyczyły przede wszystkim wypłaty stypendiów dla uczniów przyznanych przez Prezesa Rady Ministrów (739,8 tys. zł). Wydatki ŚUW wyniosły 258,6 tys. zł (81,7% planu po zmianach) i dotyczyły przede wszystkim wypłaty ekwiwalentu praniowego (74,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 834-845)

2.1.6. Wydatki bieżące

Zrealizowane w części 85/26 wydatki bieżące wyniosły 226 015,1 tys. zł⁵⁵ (96,7% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2020 r. o 31 708,3 tys. zł (o 16,3%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia w kwocie 135 352 tys. zł (59,9%)⁵⁶ oraz zakupy materiałów i wyposażenia oraz usług remontowych w kwocie 13 187,2 tys. zł (5,8%).

(akta kontroli str. 834-845)

W 2021 r. dysponent trzeciego stopnia wykonał wydatki bieżące jednostek budżetowych w wysokości 60 447,2 tys. zł, tj. na poziomie 92,2% planu po zmianach, w tym 63,2% stanowiły wydatki na wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 1067-1073)

Przeciętne zatrudnienie w 2021 r. w części 85/26 wyniosło 1697 osób⁵⁷ i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2020 r. o 46 osób (2,8%). Zwiększenie zatrudnienia wystąpiło w pierwszej grupie zatrudnionych⁵⁸ (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) o 50 osób, zmalało w trzeciej grupie zatrudnionych (członkowie korpusu służby cywilnej) o cztery osoby.

Na koniec 2021 r. zatrudniano 1699 osób, tj. o 25 (1,5%) więcej niż na koniec 2020 r. Przeciętne zatrudnienie w 2021 r. w ŚUW (dysponent trzeciego stopnia)

⁵⁴ Zgodnie z art. 15zj ustawy o COVID-19, w związku z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, o którym mowa w art. 152 ust. 2 ufp, powinno nastąpić w terminie 60 dni od dnia jego przedstawienia, a w przypadku dotacji na realizację zadania za granicą - 120 dni od dnia jego przedstawienia.

⁵⁵ W tym świadczenia na rzecz osób fizycznych 1994,6 tys. zł.

⁵⁶ Wynagrodzenia osobowe pracowników i członków korpusu służby cywilnej wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (§ 401, 402, 404).

⁵⁷ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁵⁸ Wg statusu zatrudnienia.

wyniosło 523,6 osoby⁵⁹ i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2020 r. o 46,8 osób (9,9%). Na koniec 2021 r. zatrudnionych było 512 osób, tj. o 27 (5,6%) więcej niż na koniec 2020 r.

(akta kontroli str. 1143-1152)

Najważniejszym powodem wzrostu zatrudnienia, mającym również wpływ na jego wzrost w części 85/26, było przejęcie przez ŚUW z dniem 1 stycznia 2021 r. Dyspozytorni Medycznej⁶⁰ oraz zwiększenie o dziewięć etatów obsady trzech wydziałów Urzędu⁶¹.

(akta kontroli str. 1038-1044, 1154)

W 2021 r. wydatki na wynagrodzenia w części 85/26 wyniosły 140 553,1 tys. zł⁶² (98,6% planu po zmianach) i wzrosły w porównaniu do 2020 r. o 20 711 tys. zł (17,3%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w 2021 r. wyniosło 6902 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2020 r. było wyższe o 853 zł (o 14,1%).

W 2021 r. wydatki na wynagrodzenia w Urzędzie wyniosły 38 206,2 tys. zł (96,2% planu po zmianach) i były wyższe w porównaniu do 2020 r. o 6671,2 tys. zł (o 21,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2021 r. wynosiło 6080,3 zł i było wyższe niż rok wcześniej o 568,2 zł (o 10,3%).

(akta kontroli str. 1143-1150, 1152)

W związku z przejęciem Dyspozytorni Medycznej plan finansowy wynagrodzeń na 2021 r. zwiększono o kwotę 4699 tys. zł. Wynagrodzenia zostały zwiększone również o środki pochodzące z rezerw celowych przeznaczonych na: finansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem członków korpusu służby cywilnej w dziale właściwym do spraw legalizacji pobytu, na realizację zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzeniem postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę (120,4 tys. zł), zwiększenie wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadomienia Ratunkowego, w związku z wprowadzeniem gradacji stanowisk (28,4 tys. zł) oraz sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadomienia Ratunkowego (165 tys. zł).

Ponadto na podstawie projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021, zwiększono plan finansowy ŚUW o kwotę 2115 tys. zł, w tym: 44 tys. zł na podwyższenie wynagrodzeń dla wojewodów oraz 2071 tys. zł na dodatkowy fundusz motywacyjny. Dodatki motywacyjne wypłacono w łącznej kwocie 1427,9 tys. zł, a środki w wysokości 643,1 tys. zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021.

W 2021 r. podwyżki wynagrodzeń otrzymali pracownicy Centrum Powiadomienia Ratunkowego oraz Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (w ramach Dyspozytorni Medycznej).

(akta kontroli str. 1041-1044)

W 2021 r. wypłacono w ŚUW nagrody w łącznej wysokości 1985,6 tys. zł. Średnia kwota nagrody wyniosła 3,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1151)

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska

⁵⁹ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁶⁰ Wzrost zatrudnienia o 40 etatów dyspozytorów medycznych, 1 etat kierownika, 0,5 etatu zastępcy kierownika oraz 0,7 etatu psychologa.

⁶¹ Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego i Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

⁶² Według rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

państwowe⁶³, wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek funkcyjny Wojewody i Wicewojewody Świętokrzyskiego wzrosły o 40%.

(akta kontroli str. 1155)

W 2021 r. zadania na rzecz Urzędu na podstawie umów innych niż umowa o pracę wykonywało 105 osób, w tym jeden pracownik ŚUW. W porównaniu do 2020 r. liczba osób wykonujących zadania na podstawie tych umów zwiększyła się o siedem (7,1%). Wydatki poniesione w 2021 r. w wyniku zawarcia przedmiotowych umów wyniosły 639,2 tys. zł, tj. o 51,7 tys. zł (8,8%) więcej niż w 2020 r.

Wszystkie osoby wykonywały prace na podstawie umów zlecenia. Urząd nie zawierał umów na wynajem personelu. Z ogólnej liczby 105 osób, 104 wykonywały zadania podstawowe⁶⁴, a jedna pomocnicze⁶⁵. Umowy zlecenia z 95 osobami (90,5%) zawarto na potrzeby Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia (dalej: Wydział PSiZ). Pracownik Wydziału PSiZ, z którym Urząd zawarł umowę zlecenia nie był urzędnikiem służby cywilnej.

(akta kontroli str. 1153, 1156-1160)

Dyrektor Wydziału Organizacji i Kadr wyjaśniła, że w ŚUW – w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych – dokonywano analizy struktury zatrudnienia i zakresów czynności pracowników, a umowy zlecenia procedowane przez ww. Wydział⁶⁶ (...) zostały zawarte w celu wsparcia pracowników komórek organizacyjnych i obejmowały pomoc w czynnościach technicznych.

(akta kontroli str. 1157)

Dyrektor Wydziału PSiZ poinformowała, że przeprowadzona analiza struktury zatrudnienia wykazała braki etatowe w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim (dalej: WZON). Wobec powyższego zwrócono się do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej o dodatkowe środki na wynagrodzenia w celu zwiększenia o dwa etaty stanowisk pracowników administracyjnych obsługujących WZON, jednak środki nie zostały przydzielone. Budżet Wojewody został natomiast zwiększony środkami z rezerwy celowej w kwocie 67 tys. zł przeznaczonymi na wynagrodzenia bezosobowe i ich pochodne w rozdziale *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności*. Dyrektor wyjaśniła ponadto, że specjaliści, będący członkami WZON, zatrudniani są na podstawie umów cywilnoprawnych, ponieważ plan finansowy nie przewiduje środków na etaty dla członków składów orzekających.

(akta kontroli str. 1161-1169)

Badanie szczegółowe pięciu umów zlecenia zawartych w 2021 r. potwierdziło, że umowy miały charakter tymczasowy (od sześciu do dziewięciu miesięcy), a zleceniobiorcom powierzano czynności pomocnicze (wprowadzenie wniosków do systemu, rozliczanie wniosków, sporządzenie projektów pism), archiwizację dokumentów oraz proste prace biurowe (adresowanie przesyłek, kompletowanie dokumentacji, segregowanie i rozdzielanie korespondencji wpływającej).

(akta kontroli str. 1170-1182)

Umowa zlecenia zawarta z pracownikiem Wydziału PSiZ dotyczyła wykonywania czynności członka składu orzekającego na potrzeby WZON, czynności kontrolnych w powiatowych zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz przeprowadzania szkoleń pracowników socjalnych – członków ww. powiatowych zespołów.

(akta kontroli str. 1158-1160)

⁶³ Dz. U. poz. 1394.

⁶⁴ W komórkach merytorycznych.

⁶⁵ W komórkach obsługujących.

⁶⁶ Dla 10 osób.

Dyrektor Wydziału PSiZ wyjaśniła, że pracownik ten posiadał uprawnienia do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności i został przez Wojewodę powołany na członka WZON. Zakres prac wykonywanych w ramach WZON całkowicie odbiegał od zakresu czynności określonych w ramach stosunku pracy. Dyrektor nadmieniła, że (...) osoba ta orzeka (...) sporadycznie, najczęściej w nagłych sytuacjach (...).

(akta kontroli str. 1162-1163)

2.1.7. Wydatki majątkowe

Zrealizowane w części 85/26 wydatki majątkowe wyniosły 52 349,9 tys. zł (74,8% planu po zmianach)⁶⁷ i były wyższe od wykonania w 2020 r. o 17 410,9 tys. zł. Wyższe wykonanie wydatków majątkowych związane było z realizacją wydatków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (17 222,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 835)

W planie finansowym ŚUW na 2021 r. wydatki majątkowe zaplanowano w kwocie 3077 tys. zł na realizację pięciu zadań. Kwota planu ogółem w trakcie jego realizacji została zwiększona do 3176 tys. zł. Wydatki majątkowe Urzędu wyniosły 2719,1 tys. zł (85,6% planu po zmianach).

W trakcie roku zrezygnowano z realizacji jednego zadania ujętego w pierwotnym planie tj. zadania *Dostawa obudowy blade na serwery kasetowe z wyposażeniem* (kwota zadania w planie 360 tys. zł). Zadanie to zostało zastąpione przez zadanie *Dostawa i konfiguracja dwóch macierzy dyskowych z pięcioletnim wsparciem* (wartość zadania w planie 360 tys. zł, została zwiększona w trakcie roku o 99 tys. zł⁶⁸). Przyczyną tej zmiany była nagła awaria macierzy dyskowej wykorzystywanej w ŚUW, która nastąpiła pod koniec 2020 r. W trakcie roku oprócz zadania *Dostawa i konfiguracja dwóch macierzy dyskowych z pięcioletnim wsparciem* do planu wprowadzono pięć nowych zadań (w związku z wprowadzeniem tych zadań nie uległa zmianie kwota planu ogółem):

- *Modernizacja wind w budynku A ŚUW* (wartość zadania w planie 94 tys. zł);
- *Modernizacja schodów w budynku C ŚUW* (wartość zadania w planie 1400 tys. zł);
- *Modernizacja rozdzielni głównej w budynku B* (wartość zadania w planie 150 tys. zł);
- *Dostawa czterech kart 10GbE SFP+ do przełącznika modularnego HP8212zl* (wartość zadania w planie 59,6 tys. zł);
- *Oszczędności* (wartość zadania w planie 116,7 tys. zł).

Nie zrealizowano jednego z ww. zadań, tj. *Oszczędności* – kwota przeznaczona na realizację tego zadania została rozdysponowana na inne zadania. Zadanie *Modernizacja sal konferencyjnych wraz z wymianą instalacji elektrycznej w budynku B ŚUW* ujęte w pierwotnym planie zostało zrealizowane częściowo (zlecono opracowanie dokumentacji projektowej). Zadanie to ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.

W wyniku zmiany planu z 3 listopada 2021 r. usunięto z niego zadanie *Aktualizacja licencji dla klastra urządzeń FortiGate 501E*, które zostało zrealizowane płatnością ze środków bieżących.

(akta kontroli str. 846-889, 1027-1030, 1067-1073, 1762-1768, 2681)

⁶⁷ W tym wydatki majątkowe jednostek budżetowych 11 791,3 tys. zł oraz dotacje na zadania inwestycyjne 40 558,6 tys. zł.

⁶⁸ Zmianie uległa nazwa zadania na *Dostawa i konfiguracja dwóch macierzy dyskowych z trzyletnim wsparciem*.

2.1.8. Zobowiązania

Zobowiązania w części 85/26 budżetu państwa na koniec 2021 r. wyniosły 12 380,4 tys. zł i były wyższe o 1582,4 tys. zł (14,6%) od kwoty zobowiązań na koniec 2020 r. Dotyczyły one przede wszystkim zobowiązań z tytułu wynagrodzeń osobowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, dodatkowego uposażenia rocznego dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody rocznej dla funkcjonariuszy, wynagrodzeń bezosobowych i ich pochodnych (94,4%) oraz faktur za zakup energii, materiałów i usług niezbędnych do zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostek, których termin płatności przypadał na rok następujący (5,3%).

Na koniec 2021 r. zarówno w części 85/26 jak i u dysponenta trzeciego stopnia nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Zobowiązania dysponenta trzeciego stopnia były zgodne z ewidencją.

W 2021 r. nie wystąpiły przypadki naliczenia i wypłacenia odsetek od nieterminowych płatności⁶⁹

(akta kontroli str. 2680, 1911-1918)

2.1.9. Wydatki niewygasające

W załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetów państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷⁰ w części 85/26 województwo świętokrzyskie wskazano 11 zadań:

- *Modernizacja wind w budynku A ŚUW;*
- *Remont pomieszczeń Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach;*
- *Rozbudowa budynku garażowo-magazynowego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach;*
- *Remont pokrycia dachowego Jednostki Ratowniczo Gaśniczej nr 2 w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim;*
- *Zakup samochodu kwatermistrzowskiego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Busku-Zdroju;*
- *Budowa budynku Przedszkola Samorządowego w Skarżysku - Kościelnym - etap III;*
- *Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie*
- *Rozbudowa ŚDS w Brudzowie - etap I;*
- *Rozbudowa, nadbudowa oraz przebudowa istniejącego budynku pralni wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie - etap I;*
- *Utworzenie lub wyposażenie Dziennego Domu "Senior+" (dwa zadania).*

Wskazana w wykazie kwota na jaką opiewały ww. zadania wynosiła 4688,2 tys. zł. Środki niewygasające z 2020 r. wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 4487,6 tys. zł (95,7%). Zachowano terminy realizacji zadań⁷¹. Środki zostały wykorzystane w terminie określonym przez Radę Ministrów w rozporządzeniu, tj. do 30 listopada 2021 r.

(akta kontroli str. 890-893)

⁶⁹ Na podstawie analizy zapisów po stronie *Ma* konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* oraz zapisów po stronie *Wn* kont analitycznych prowadzonych do konta 751 *Koszty finansowe*.

⁷⁰ Dz. U. poz. 2422.

⁷¹ W przypadku dwóch zadań dotyczących *Utworzenia lub wyposażenia Dziennego Domu "Senior+"* wystąpiono 14 maja 2021 r. z pismem do Ministerstwa Finansów o zmianę terminu z 30 czerwca na 31 sierpnia 2021 r.

Wojewoda wystąpił w grudniu 2021 r. do Ministra Finansów o uwzględnienie 63 zadań na łączną kwotę 18 008,4 tys. zł w wydatkach niewygasających roku 2021. Zadania te zostały ujęte w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷². Zdecydowana większość zadań (44) dotyczyła środków z dodatkowego funduszu motywacyjnego. Niewykorzystane w 2021 r. środki dodatkowego funduszu motywacyjnego, o którym mowa w art. 46a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021⁷³, zgodnie z art. 20a ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw⁷⁴, które nie będą wydatkowane przez dysponentów części budżetowych w pełnej wysokości w 2021 r., stanowiły wydatki budżetu państwa, do których nie stosuje się przepisu art. 181 ust. 1 ufp i mogą być wydatkowane na specjalne dodatki motywacyjne do 30 listopada 2022 r.

Pozostałe zadania dotyczyły m.in.:

- *Zakup ciężkich i średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa świętokrzyskiego* (3381,9 tys. zł). Wydatek nie został zrealizowany w 2021 r. z uwagi na czasochłonność postępowania. ;
- *Zakup rezonansu magnetycznego dla Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu* (3200 tys. zł). Przyczyną niewydatkowania tych środków pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa był długi termin realizacji oraz późne przyznanie środków;
- siedmiu zadań polegających na remoncie lub przebudowie dróg gminnych i wewnętrznych w łącznej wysokości 4525,7 tys. zł.

Dla zdecydowanej większości zadań (59) wnioskowany termin realizacji wyznaczono na 30 listopada 2022 r.⁷⁵

Wniosek Wojewody (i jego korekty) o przeniesienie wydatków 2021 r. do wykorzystania w 2022 r. spełniały warunki określone w art. 181 ufp.

(akta kontroli str. 894-1026, 1116- 1120)

2.1.10. Nowelizacja ustawy budżetowej na 2021 r.

W związku z wejściem w życie 22 października 2021 r. ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021, plan wydatków w części 85/26 Województwo Świętokrzyskie wzrósł o 22 054 tys. zł. Dokonano zmian związanych ze zwiększeniem wydatków z tytułu:

- środków na wynagrodzenia i pochodne z przeznaczeniem na dodatkowy fundusz motywacyjny w wysokości 6% planowanych na rok 2021 wynagrodzeń i uposażeń (12 945 tys. zł);
- wynagrodzeń dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w związku z rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 30 lipca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (53 tys. zł);
- środków z przeznaczeniem dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na zakup średnich i ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ratowniczo-gaśniczych, które posłużą do wypełniania zadań ustawowych Państwowej Straży Pożarnej (5000 tys. zł);

⁷² Dz. U. poz. 2407.

⁷³ Dz. U. poz. 2400, ze zm.

⁷⁴ Dz. U. poz. 1535.

⁷⁵ Dla dwóch zadań wskazano termin 30 czerwca 2022 r., dla pozostałych dwóch zadań wskazano termin 30 kwietnia 2022 r. oraz 31 sierpnia 2022 r.

- zakupu usług remontowych oraz materiałów do badań niezbędnych do realizacji zadań nałożonych na Inspekcję Sanitarną (650 tys. zł);
- środków z przeznaczeniem na realizację ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, głównie afrykańskiego pomoru świń oraz wysoce zjadliwej grypy ptaków (3406 tys. zł).

W przypadku wszystkich ww. zadań potrzeba ich finansowania powstała w 2021 r. i była uzasadniona w szczególności wystąpieniem na terenie województwa jednostek chorobowych takich jak wysoce zjadliwa grypa ptaków i afrykański pomór świń, a także przyznaniem na podstawie odrębnych przepisów dodatkowych środków na wynagrodzenia.

W 2022 r. będą realizowane trzy z ww. zadań:

- wypłata wynagrodzeń i pochodnych z przeznaczeniem na dodatkowy fundusz motywacyjny (realizacja w części);
- zakup średnich i ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ratowniczo-gaśniczych, które posłużą do wypełniania zadań ustawowych Państwowej Straży Pożarnej (realizacja w części w zależności od potrzeb jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej);
- zakup usług remontowych oraz materiałów do badań niezbędnych do realizacji zadań nałożonych na Inspekcję Sanitarną (realizacja w całości).

Na podstawie nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. Wojewoda nie przekazywał z budżetu państwa środków (dotacje, wpłaty) do państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych lub państwowych osób prawnych.

(akta kontroli str. 1074-1106)

2.1.11. Badanie próby wydatków

Szczegółową analizą objęto realizację wydatków w kwocie 6246,9 tys. zł (9,8% wydatków ŚUW). Doboru próby wydatków za 10 miesięcy 2021 r. (styczeń–październik) dokonano metodą MUS⁷⁶ z wykorzystaniem *Pomocnika kontrolera*. Wylosowano 43 zapisy księgowe na kwotę 2835 tys. zł. Próba ta została uzupełniona o dobór celowy wydatków, uwzględniający wydatki dokonane w okresie listopad – grudzień 2021 r. oraz wyniki analizy ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. W sposób celowy wybrano 24 zapisy księgowe na kwotę 3411,9 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków w kwocie 6165,8 tys. zł (99,9%) dokonywano w terminach i wysokościach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz z zastosowaniem zasad wydatkowania środków publicznych określonych w ufp. Wydatki w kwocie 5,9 tys. zł (0,1% badanej próby) na zakup fotela masującego poniesiono z naruszeniem zasad celowości i gospodarności.

Nabycie środków trwałych oraz wykonanie usług i robót budowlanych potwierdzono protokołami odbioru. Środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych. O wydatki poniesione na prace modernizacyjne powiększono wartości początkowe środków trwałych.

Przy realizacji wydatków nie stwierdzono braku jawności lub dowolności postępowań o udzielenie zamówień, konfliktu interesów ani braku lub słabości kontroli.

(akta kontroli str. 1382-1447)

2.1.12. Zamówienia publiczne

Urząd opublikował na własnej stronie internetowej⁷⁷ oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2021/BZP 00015879/02/P *Plan postępowań o udzielenie zamówień*

⁷⁶ Metoda statystycznego doboru próby polegająca na doborze próby proporcjonalnie do wartości.

⁷⁷ <https://bjp.kielce.uw.gov.pl>.

na rok 2021, sporządzony według wzoru określonego rozporządzeniem⁷⁸. Dokument był sześciokrotnie aktualizowany, a jego ostatnia wersja (nr 7) została opublikowana 10 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1291-1322)

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2021 r. zostało przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w terminie określonym w art. 82 ust. 2 ustawy Pzp.

(akta kontroli str. 1329-1346)

Szczegółową analizą objęto dokumentację czterech postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych w 2021 r. o łącznej wartości 1436,3 tys. zł, tj.:

- postępowania przeprowadzonego w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp dotyczącego modernizacji schodów w budynku C urzędu (1248,8 tys. zł);
- trzech postępowań przeprowadzonych w oparciu o wewnętrzne procedury jednostki (na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp) dotyczących zakupu: usług telefonii stacjonarnej dla urzędu (91 tys. zł), foteli dla dyspozytorów medycznych (46,1 tys. zł) oraz usług projektowych związanych z modernizacją sal konferencyjnych (50,4 tys. zł).

W 2021 r. w Urzędzie przeprowadzono jedno postępowanie związane z przeciwdziałaniem zakażeniom wirusem SARS-CoV-2 pn. *Akcja informacyjno-promocyjna dotycząca szczepień przeciwko COVID-19*. Postępowanie to zostało sfinansowane ze środków pozabudżetowych, pochodzących z Funduszu przeciwdziałania COVID-19⁷⁹.

(akta kontroli str. 1377-1378, 1750)

We wszystkich badanych postępowaniach prawidłowo określono przedmiot zamówienia publicznego i oszacowano jego wartość oraz zastosowano odpowiednie procedury udzielania, przy czym funkcjonujące w Urzędzie procedury wewnętrzne udzielania zamówień publicznych do 27 czerwca 2021 r. nie zostały zaktualizowane do zasad określonych w ustawie Pzp w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2021 r.

Ogłoszenia dotyczące postępowań były prawidłowo publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej Urzędu. Otwarcia ofert dokonywano w terminach określonych w ogłoszeniach, zachowując zasadę jawności oraz podając kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Właściwie opisano przedmioty zamówień oraz kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty. Wyboru wykonawców dokonano na podstawie uprzednio określonych kryteriów, a umowy podpisano z wybranymi podmiotami. Pod kątem przedmiotu i wysokości wynagrodzenia zamówienia zrealizowano zgodnie z treścią zawartych umów.

Działania ŚUW związane z udzielaniem zamówień publicznych były zgodne z wewnętrznymi regulacjami i przepisami ustawy Pzp, za wyjątkiem zmiany po wyborze wykonawcy zasady warunkującej sposób podpisania umowy, określony uprzednio w zapytaniu ofertowym w postępowaniu dotyczącym świadczenia usług telefonii stacjonarnej oraz braku uzasadnienia niedokonania podziału zamówienia na części i niedopuszczenia możliwości składania ofert częściowych w postępowaniu o udzieleniu zamówienia pn. *Modernizacja schodów w budynku C*

⁷⁸ Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień (Dz. U. poz. 2362).

⁷⁹ Informacja ujęta we wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

ŚUW. Poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań jednostki.

(akta kontroli str. 1225-1239, 1240-1280)

Usługa sporządzenia dokumentacji projektowej dla modernizowanych sal konferencyjnych została zrealizowana z 24-dniowym opóźnieniem. W związku z tym, że wykonawca, prawidłowo wezwany do zapłaty kary umownej w wysokości 6051,60 zł wraz z odsetkami, nie uiścił żądanej kwoty, zamawiający skierował do sądu wnioski o zażalenie do próby ugodowej, określając wartość przedmiotu sporu na kwotę 5750,00 zł (95% wartości kary umownej). Według stanu na 21 stycznia 2021 r. termin ugody sądowej nie został wyznaczony.

(akta kontroli str. 1227-1228, 1361, 1379-1380)

2.1.13. Realizacja działań nadzorczych

Wojewoda sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu w części 85/26 dotyczącą zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem, prawidłowości wykorzystania środków finansowych, wysokości i terminów przekazywania dotacji oraz prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa. WFiB w kwartalnych informacjach z wykonania budżetu w części 85/26 analizował poziom realizacji wydatków przez jednostki budżetowe, strukturę i poziom wykorzystania dotacji oraz stan zobowiązań. OKF zrealizował 100% zaplanowanych kontroli oraz kontrole pozaplanowe i doraźne. W 2021 r. zrealizowano wszystkie planowe kontrole w zakresie prawidłowości gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 1751-1761)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W planie finansowym wydatków majątkowych ŚUW ujęto dwa zadania, które nie były zadaniami inwestycyjnymi: *Aktualizacja licencji dla klastra urządzeń FortiGate 501E* oraz *Oszczędności*. Zadanie dotyczące aktualizacji licencji zostało usunięte z planu w wyniku jego zmiany z 3 listopada 2021 r. i zrealizowane płatnością ze środków bieżących. Natomiast środki z zadania *Oszczędności* w wysokości 116,7 tys. zł⁸⁰ w wyniku zmiany planu z 2 grudnia 2021 r. zostały rozdzielone na inne zadania. Umieszczenie w planie tych zadań odbyło się z naruszeniem kryterium rzetelności.

(akta kontroli str. 846-886, 1027-1030)

Katarzyna Świercz Dyrektor WFiB wyjaśniła, że wprowadzenie zadania *Oszczędności* do planu wynikało z unieważnienia postępowania przetargowego dla zadania *Modernizacja sal konferencyjnych wraz z wymianą instalacji elektrycznej w budynku B ŚUW* oraz oszczędności poprzetargowych w ramach zadania *Wyposażenie budynków A, B i C-1 w DSO*. Dyrektor dodała, że na tym etapie realizacji budżetu nie zostały podjęte decyzje, co do przeznaczenia tych środków.

(akta kontroli str.1036)

Zastępca Dyrektora WBiF odnośnie ujęcia w planie zadania dotyczącego aktualizacji licencji wyjaśniła, że na etapie planowania zadanie to zostało ujęte w planie ze względu na kończącą się trzyletnią licencją klastra urządzeń FortiGate 501E zakupioną w 2018 r. ze środków inwestycyjnych. Następnie na

⁸⁰ Zadanie wprowadzone do planu zmianą z 9 września 2021 r.

etapie przygotowania dokumentacji po dokonaniu analizy uzgodniono, że zakup powinien być dokonany ze środków bieżących.

(akta kontroli str.2567)

Przedstawiony powyżej sposób postępowania wskazuje na tworzenie swojego rodzaju rezerwy w wydatkach majątkowych i jest działaniem nakierowanym na pełną realizację planu finansowego.

2. Jeden z 67 objętych szczegółową analizą wydatków ŚUW, tj. zakup fotela masującego na potrzeby dyspozytorni medycznej został dokonany z naruszeniem kryterium celowości i gospodarności. Urząd nabył na potrzeby Dyspozytorni Medycznej DM 13-01 (dalej: Dyspozytornia) fotel masujący Milan PW 390 za kwotę 5,9 tys. zł. Zakup ten nie był niezbędny dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednostki. W ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 października 2018 r. w sprawie organizacji dyspozytorni medycznej⁸¹ nie przewidziano foteli masujących jako wyposażenia dyspozytorni. Stosownie do treści § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia, stanowiska pracy dyspozytorów medycznych są zorganizowane z zachowaniem zasad ergonomii, są klimatyzowane i przystosowane do pracy w systemie 24-godzinny. Zgodnie z § 3 ust. 3 tego rozporządzenia, na potrzeby dyspozytorni zapewnia się: system zasilania gwarantowanego dla urządzeń technicznych, środków łączności oraz systemów teleinformatycznych, wykorzystywanych w dyspozytorni; dostęp do pomieszczeń administracyjnych dla kierownika dyspozytorni i jego zastępcy w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 25b ust. 3 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym; dostęp do pomieszczeń socjalnych, z węzłem sanitarnym, wyposażonych w natrysk; monitoring wizyjny dyspozytorni, jej otoczenia oraz wejść do dyspozytorni; kontrolę dostępu do pomieszczeń dyspozytorni.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

(akta kontroli str. 1381, 1448-1458)

Agnieszka Łata, Kierownik Dyspozytorni wyjaśniła: (...) powodem wniosku o zakup fotela masującego Milan PW 390 było zapewnienie właściwej higieny i komfortu pracy na stanowiskach dyspozytorów medycznych oraz dobrostanu psychofizycznego pracowników. (...) dyspozytorzy pracują w realiach pandemii spowodowanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, co oznacza większe obciążenie liczbą przyjmowanych zgłoszeń. (...) Dyspozytorzy medyczni działają pod presją czasu i odpowiedzialności za podejmowane decyzje. W trakcie obsługi zgłoszenia mają styczność z osobami cierpiącymi, ich emocjami, roszczeniami czy dezorientacją. Praca (...) obciążona jest stresem zawodowym, dlatego (...) został zapewniony dostęp do wsparcia psychologicznego (...). Ponadto pracownicy dyspozytorni spędzają w trakcie dyżuru 12 godzin w pozycji siedzącej, co wpływa negatywnie na organizm, m.in. obrzęki kończyn dolnych i bóle kręgosłupa. Zakupienie fotela masującego miało na celu zniwelowanie tych wszystkich dolegliwości oraz stworzenie warunków pracy, w których pracownik może zregenerować siły i zadbać o jak najlepszy stan psychofizyczny.

(akta kontroli str. 1463-1466)

⁸¹ Dz. U. poz. 2001.

Robert Sabat, Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego poinformował, że po przejęciu Dyspozytorni z dniem 1 stycznia 2021 r., celem stworzenia dyspozytorom medycznym jak najbardziej adekwatnych i przyjaznych warunków pracy, podjęto decyzję o zakupie fotela masującego. Kierowano się m.in. dobrymi praktykami Centrów Powiadamiania Ratunkowego i dyspozytorni w innych województwach oraz chęcią zapewnienia stabilizacji kadrowej i ograniczeniu fluktuacji pracowników Dyspozytorni.

(akta kontroli str. 1459-1462)

Zastępca Dyrektora WBiF wyjaśniła: *Wydział Finansów i Budżetu nie dysponuje środkami finansowymi a jedynie zabezpiecza wydziałom środki w ramach ich planów finansowych. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego podjął decyzję o zakupie fotela masującego motywując ten zakup trudnymi warunkami w jakich pełnią dyżury dyspozytorzy medyczni w dobie pandemii COVID -19. W związku z tym, zabezpieczono środki finansowe a następnie zapłacona została faktura. Nie jestem w stanie w tak dużej jednostce sprawdzić czy każdy wydatek jest uzasadniony merytorycznie.*

(akta kontroli str. 798)

NIK nie podziela argumentów zawartych w wyjaśnieniach. Wydatkowanie środków publicznych powinno odbywać się w sposób zapewniający zgodność ponoszonych wydatków z celami, dla realizacji których jednostka została powołana. Istotne jest, aby cele i zadania właściwie realizować przy zaangażowaniu możliwie najniższej kwoty środków publicznych. Zakup fotela masującego nie był niezbędny dla prawidłowego funkcjonowania jednostki.

3. W Urzędzie do 27 czerwca 2021 r. nie zaktualizowano procedur wewnętrznych udzielania zamówień publicznych⁸², obejmujących m.in. regulamin udzielania zamówień, które finansowane są ze środków publicznych, a ich wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, mimo że procedury te odwoływały się do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸³, uchylonej z dniem 1 stycznia 2021 r. Procedury zostały zaktualizowane 28 czerwca 2021 r.⁸⁴

(akta kontroli str. 1240-1280)

Artur Głogowski, Kierownik Oddziału ds. Zamówień Publicznych (dalej: Kierownik ds. Zamówień) wyjaśniając powody stosowania przez okres niemal sześciu miesięcy nieaktualnych procedur poinformował, że prace nad przygotowaniem projektu zarządzenia (przyjętego 28 czerwca 2021 r.) Oddział Zamówień Publicznych rozpoczął w styczniu 2021 r. W lutym tego samego roku projekt został przekazany do zaopiniowania do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli, a w marcu wszczęto procedurę mającą na celu uzyskanie opinii WFiB. *Z uwagi na pandemię (COVID-19) i związaną z nią absencją pracowników, spowodowaną kwarantanną oraz pracą zdalną, procedura wydłużyła się, co jednak nie spowodowało, że Zamawiający nie stosował w tym okresie przepisów ustawy Pzp zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.*

(akta kontroli str. 1281-1290)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień zauważyć należy, że istotą procedur wewnętrznych jest regulacja, ujednoczenie i uszczegółowienie zasad postępowania w jednostce. Szczególnym rodzajem takich procedur są procedury udzielania zamówień publicznych nieobjętych ustawą Prawo

⁸² Wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Generalnego ŚUW nr 35/2020 z 8 lipca 2020 r.

⁸³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

⁸⁴ Wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Generalnego ŚUW nr 54/2021 z 28 czerwca 2021 r.

zamówień publicznych ze względu na szacunkową wartość przedmiotu zamówienia niższą od wartości progowej, określonej tą ustawą. Ich zasadniczą rolą jest zapewnienie, że zamówienia zostaną udzielone w sposób transparentny i konkurencyjny, a wydatki związane z ich realizacją będą poniesione celowo i oszczędnie z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Mając świadomość ograniczeń spowodowanych epidemią wirusa SARS-CoV-2, NIK zwraca uwagę, że sytuacja epidemiczna nie może usprawiedliwiać niemal sześciomiesięcznego opóźnienia w realizacji zadań istotnie wpływających na funkcjonowanie jednostki.

4. ŚUW jako zamawiający, pomimo tego, że w zapytaniu ofertowym, dotyczącym świadczenia usług telefonii stacjonarnej, upublicznionym na stronie internetowej Urzędu 14 lipca 2021 r., zastrzegł, że nie przewiduje korespondencyjnego zawarcia umowy i dopuszcza jedynie podpisanie umowy w sposób elektroniczny lub w siedzibie zamawiającego, to po wyborze wykonawcy 23 lipca 2021 r., wyraził zgodę na podpisanie umowy drogą korespondencyjną.

(akta kontroli str. 1373-1376)

Kierownik ds. Zamówień wyjaśnił, że ww. zapis (...) *nie miał charakteru warunku, dlatego nie znalazł się w opisie przedmiotu zamówienia. Miał on jedynie na celu wskazanie preferowanego przez Zamawiającego sposobu zawarcia umowy. Gdyby nawet Wykonawca złożył ofertę z zastrzeżeniem, że nie może podpisać umowy w sposób inny niż korespondencyjny, nie stanowiłoby to przesłanki do odrzucenia oferty.* Wyjaśniający nadmieniał, że (...) *na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, Zamawiający zobowiązany był do ograniczenia kontaktów bezpośrednich z interesantami (...).*

(akta kontroli str. 1281-1290)

NIK zwraca uwagę, że sformułowania o charakterze warunku nie muszą dotyczyć wyłącznie opisu przedmiotu zamówienia. Zapis zawarty w zapytaniu ofertowym, odnoszący się do sposobu podpisania umowy, nie opisywał przedmiotu zamówienia, ale jednoznacznie warunkował i określał tryb zawarcia umowy. W ten sposób Urząd, jako zamawiający, mógł wpłynąć na decyzję wykonawców, którzy nie chcieli lub nie mogli podpisać umowy w sposób elektroniczny lub w siedzibie zamawiającego. Nieuzasadniona zmiana tego warunku w trakcie postępowania naruszała podstawową zasadę konkurencyjności i równego traktowania wykonawców poprzez wyeliminowanie we wstępnej fazie postępowania wszystkich wykonawców zdecydowanych na zawarcie umowy wyłącznie w sposób korespondencyjny.

5. W trakcie realizacji postępowania o udzielenie zamówienia pn. *Modernizacja schodów w budynku C ŚUW*, zamawiający nie uzasadnił powodów niedokonania podziału zamówienia na części i nie udokumentował swojej decyzji pomimo tego, że – zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy Pzp – zobowiązany był wskazać w dokumentach zamówienia powody niedokonania podziału zamówienia na części.

(akta kontroli str. 1362-1372)

W złożonych wyjaśnieniach Kierownik ds. Zamówień potwierdził, że na spotkaniu roboczym przed przystąpieniem do realizacji postępowania, (...) *podjęto decyzję o nie dzieleniu zamówienia na części a przez niedopatrzenie,*

pominięto fakt, żeby w dokumentach zamówienia dokonać stosownego zapisu, jako uzasadnienia decyzji o niedokonaniu podziału zamówienia na części.

(akta kontroli str. 1281-1290)

Stwierdzone w toku niniejszej kontroli nieprawidłowości w obszarze zamówień publicznych świadczą o tym, że w Urzędzie nie zapewniono funkcjonowania w pełni skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w tym obszarze.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na 2021 r., w części 85/26, nie zaplanowano wydatków z budżetu środków europejskich. W trakcie roku, na podstawie decyzji Ministra Finansów o rozdysonowaniu rezerwy celowej poz. 98 *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich*, plan wydatków budżetu środków europejskich w części 85/26 zwiększony został o 9291 tys. zł.

Wydatki budżetu środków europejskich w 2021 r. wyniosły 9291 tys. zł tj. 100% planu po zmianach.

Z budżetu środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 sfinansowano trzy projekty realizowane przez KW PSP – *Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych oraz Usprawnianie systemu ratownictwa na drogach – etap IV, Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych, Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I.*

(akta kontroli str. 1107, 1191-1193)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Wydatki zostały wykonane w wysokościach nieprzekraczających wielkości określonych w planie finansowym (po zmianach). Dotacje celowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie i terminowo rozliczone. Objęte kontrolą wydatki zostały poniesione z zachowaniem obowiązujących zasad gospodarowania środkami publicznymi, za wyjątkiem wydatku na zakup fotela masującego.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości, polegające na ujęciu w planie finansowym wydatków majątkowych ŚUW zadania, które nie było zadaniem inwestycyjnym, niezaktualizowaniu procedur wewnętrznych udzielania zamówień publicznych, wyrażeniu zgody na podpisanie umowy drogą korespondencyjną, mimo że w zapytaniu ofertowym zastrzeżono, że nie przewiduje się takiej formy oraz braku uzasadnienia i nieudokumentowaniu powodów niedokonania podziału zamówienia na części pomimo obowiązku wynikającego art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, z uwagi na charakter i skalę, nie miały istotnego wpływu na wykonanie wydatków w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.

Prawidłowo sprawowano nadzór w obszarze wydatków budżetowych.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/lącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 85/26 i sprawozdań jednostkowych ŚUW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR);
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem 2020 r. (Rb-28 NW);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania dotyczące operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(akta kontroli str. 1910, 2202)

W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2021 r. w pozycji *Należności wymagalne* nieprawidłowo zakwalifikowano w układzie przedmiotowym dziewięć należności z tytułu opłat legalizacyjnych nałożonych postanowieniami wydanymi przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego. Powyższe wierzytelności o wartości nominalnej 425 tys. zł były ujmowane w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. w niewłaściwej pozycji.

(akta kontroli str. 329-338, 1919-1940 1971-2000)

W rocznym sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych Rb-23 za 2021 r. błędnie wykazano środki finansowe znajdujące się na koncie 139-04 *Rachunek sum depozytowych i na zlecenie*, tj. zaniżono ich wysokość o 4 tys. zł.

(akta kontroli str. 2079-2097, 2103-2113)

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/26 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, za wyjątkiem sprawozdania Rb-23. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, za wyjątkiem sprawozdań Rb-23 i Rb-N.

(akta kontroli str. 2203-2206, 2240-2241)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2021 r. w pozycji *Należności wymagalne* nieprawidłowo wykazano należności z tytułu opłat legalizacyjnych nałożonych w postanowieniach wydanych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego, w stosunku do których:
 - wpłynęło do ŚUW siedem wniosków o umorzenie, a także umorzenie lub rozłożenie na raty i nie zostały wydane decyzje w tych sprawach⁸⁵;

⁸⁵ Wnioski złożone przez: M.W., M. i S. S., H.P., A.K., M.G., S.M., E. i Z. R.

- w jednej sprawie zawieszono postępowanie administracyjne w sprawie rozłożenia na raty opłaty legalizacyjnej⁸⁶;
 - w jednej sprawie⁸⁷ Ministerstwo Finansów utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję Wojewody informując, że jest ona ostateczna w administracyjnym toku postępowania i dla której nie wpłynęła informacja o złożonej skardze.
- Kwota nieprawidłowo prezentowanych należności w układzie przedmiotowym wyniosła 425 tys. zł.

(akta kontroli str. 329-338, 1919-1940, 1971-2000)

Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 5 *Instrukcji sporządzania sprawozdań*, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸⁸, w układzie przedmiotowym jako wymagalne należności ujmuje się wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. Brak wniesienia opłaty legalizacyjnej nie skutkuje obowiązkiem dochodzenia należności, tylko zgodnie z art. 49e pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁸⁹ rodzi obowiązek wydania decyzji o rozbiórce. Ponadto stosownie do art. 49c ww. ustawy, złożenie wniosku, o którym mowa w art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁹⁰, powoduje zawieszenie postępowania administracyjnego prowadzonego na podstawie art. 48 do dnia rozstrzygnięcia wniosku.

Zastępca Dyrektora WFiB wyjaśniła, że *należności z tytułu postanowień w sprawie nałożenia opłat legalizacyjnych przez Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego zostały ujęte w sprawozdaniu RB-N w wierszu „należności wymagalne”, z powodu błędnej interpretacji zapisów rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, tj., dotyczących sporządzania sprawozdania RB-N. W związku z zaistniałą sytuacją będzie sporządzona korekta sprawozdania RB-N za 2021 rok. (...) W ramach kontroli zarządczej podjęte zostały działania w celu wyeliminowania takich błędów w przyszłości. Pracownicy zostali zobowiązani do skorzystania ze szkoleń organizowanych w tym zakresie, a także do tego, aby w ramach dokształcania we własnym zakresie korzystali z dostępnych wydawnictw, jak również interpretacji przepisów.*

(akta kontroli str. 2538-2539, 2542, 2564-2566, 2599, 1950-1970)

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że *(...) wynikało to z nieprecyzyjnej interpretacji przepisów (...). W zaistniałej sytuacji dokonano korekty sprawozdania Rb-N za 2021 r. Ponadto zostały podjęte następujące działania: zobowiązano pracowników do udziału w szkoleniach, położono nacisk na dokształcanie własne, korzystanie z dostępu do merytorycznych wydawnictw. Działania te organizowane były w ramach kontroli zarządczej.*

(akta kontroli str. 2460-2463)

W związku z dokonaniem korekty sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2021 r., w trakcie kontroli, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego.

⁸⁶ Należność od A. i K. G.

⁸⁷ Należność od P.T.

⁸⁸ Dz. U. poz. 2396, ze zm.

⁸⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.

⁹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.

2. W rocznym sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych Rb-23 za 2021 r. błędnie wykazano środki finansowe znajdujące się na koncie 139-04 *Rachunek sum depozytowych i na zlecenie*, tj. zaniżono ich wysokość o 4 tys. zł w pozycji 56 i 57.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa*, stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹¹, w wierszach 52-57 wykazuje się środki według stanu na koniec okresu sprawozdawczego:

- na rachunkach pomocniczych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 199 ust. 3 ufp, w tym sum na zlecenie; nie wykazuje się środków z wiersza 45,
- na rachunkach, o których mowa w art. 11a ufp,
- na rachunkach, na których gromadzone są środki, o których mowa w art. 5 ust. 4 ufp,
- na wszystkich pozostałych rachunkach, prowadzonych przez jednostkę, niewymienionych w wierszach 52, 54 i 55 z wyszczególnieniem sum depozytowych; nie wykazuje się środków na rachunkach placówek.

(akta kontroli str. 2079-2097, 2103-2113)

Zastępca Dyrektora WFiB wyjaśniła, że przyczyną rozbieżności w sprawozdaniu RB-23 za miesiąc grudzień 2021 r. w pozycji 56 oraz 57 było wpisanie błędnej kwoty wynikającej z omyłki pisarskiej w wersji roboczej sprawozdania.

(akta kontroli str. 793-805)

Dyrektor WFiB wyjaśniła: *przyczyną rozbieżności (...) było wpisanie błędnej kwoty wynikającej z omyłki pisarskiej. Niemniej jednak dokonano stosownej korekty sprawozdania rocznego Rb-23 z wykazaniem prawidłowej kwoty.*

(akta kontroli str. 2460-2463)

W związku z dokonaniem korekty sprawozdania Rb-23 w trakcie kontroli, NIK nie formułuje wniosku pokontrolnego.

(akta kontroli str. 2098)

Jednostka zidentyfikowała i oszacowała ryzyka w obszarze sprawozdawczości⁹², jednak ustanowione mechanizmy kontroli zarządczej okazały się nie w pełni skuteczne, o czym świadczą powyższe ustalenia.

Stwierdzone nieprawidłowości w obszarze sprawozdawczości świadczą o tym, że w Urzędzie nie zapewniono funkcjonowania w pełni skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w tym obszarze.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie łączne sprawozdania dysponenta głównego części 85/26 oraz w sposób opisowy sprawozdania jednostkowe za 2021 r. sporządzone przez dysponenta trzeciego stopnia.

⁹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.

⁹² Na podstawie stwierdzonych przez NIK w trakcie kontroli „Wykonanie budżetu państwa za 2020 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie” nieprawidłowości przy sporządzaniu sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2020 r. oraz Rb-23 ustanowiła dodatkowe mechanizmy kontroli mające na celu przeciwdziałanie ryzyku, tj. konsultacje z radcą prawnym w zakresie kwalifikacji występujących należności, w tym należności spornych, uzgadnianie z pracownikami prowadzącymi odrębne rachunki bankowe danych w sprawozdaniu Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych.

Negatywna opinia dotyczy sprawozdania jednostkowego Rb-N, w którym wartość należności została ujęta w układzie przedmiotowym w błędnej pozycji w wysokości 425 tys. zł. Pozostałe badane sprawozdania jednostkowe (dysponenta trzeciego stopnia), a także sprawozdania łączne sporządzone na podstawie sprawozdań podległych jednostek, NIK opiniuje pozytywnie. Na ocenę tą nie miało wpływu nierzetelne sporządzenie sprawozdania Rb-23.

Stwierdzone w toku kontroli NIK w obszarze *Dochodów budżetowych* nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę sprawozdań jednostkowych za 2021 r. sporządzonych przez dysponenta trzeciego stopnia oraz ocenę łącznych sprawozdań dysponenta części 85/26. W trakcie kontroli NIK ŚUW dokonał korekt sprawozdań.

OBSZAR

4. Środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

W ramach Funduszu ŚUW otrzymał w 2021 r. 54 773,4 tys. zł. Było to o 1,5% mniej niż w roku 2020 (55 620,4 tys. zł) i o 60,8% więcej niż w roku 2019 (21 484,8 tys. zł). W 2021 r. organizatorzy przewozów autobusowych (dalej: organizatorzy) złożyli do Urzędu 65 wniosków o objęcie dopłatą (dalej: wnioski) z Funduszu. W 2020 r. takich wniosków wpłynęło 60, a rok wcześniej 33.

W latach 2019-2021 Urząd zawarł z organizatorami łącznie 131 umów (w 2021 r. – 59, w 2020 r. – 48 i w 2019 r. – 24) na kwotę 26 635,3 tys. zł (w 2021 r. – 18 120,3 tys. zł, w 2020 r. – 8 143,7 tys. zł i w 2019 r. – 371,3 tys. zł).

Na podstawie zawartych umów w tym okresie, ŚUW przekazał organizatorom środki w kwocie ogółem 16 189,4 tys. zł, w tym w roku: 2021 – 12 382 tys. zł (kwota uwzględniająca prognozę rozliczenia za grudzień 2021 r.), 2020 – 3608,2 tys. zł i 2019 – 199,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 1491)

Wojewoda przeprowadził w 2021 r. trzy nabory wniosków o objęcie dopłatą z Funduszu: pierwszy nabór ogłoszono – 3 listopada 2020 r., drugi – 21 maja 2021 r., trzeci – 22 września 2021 r.

(akta kontroli str. 1492-1499)

Dyrektor Wydziału Infrastruktury i Rozwoju ŚUW w kwietniu 2021 r. zwrócił się do Dyrektora Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Infrastruktury z prośbą o informację, czy Wojewoda ma możliwość zorganizowania wcześniejszego naboru wniosków, przed terminem wskazanym w dziale IV ustawy o Funduszu (przepisy epizodyczne).

W odpowiedzi Ministerstwo Infrastruktury poinformowało, że nabór wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą może być prowadzony przez wojewodów w sposób ciągły i ogłaszany stosownie do zapotrzebowania zgłaszanego przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego w danym województwie.

(akta kontroli str. 1707-1710)

NIK podkreśla, że zgodnie z przepisami epizodycznymi zawartymi w dziale IV ustawy o Funduszu, art. 16 nie stanowił podstawy do ogłaszania dodatkowych naborów wniosków o objęcie dopłatą na rok 2021, w związku z czym Wojewoda był uprawniony do przeprowadzenia wyłącznie dwóch naborów wniosków, w oparciu o przepisy art. 24 ust. 4 (dla naboru z listopada 2020 r.) i art. 28 (dla naboru z września 2021 r.) tej ustawy. Zgoda dysponenta Funduszu na organizowanie dodatkowego naboru, nie zwalniała Wojewody z obowiązku stosowania przepisów powszechnie obowiązujących. W związku z powyższym, działania Wojewody

polegające na przeprowadzeniu trzeciego naboru nie znajdowały uzasadnienia w ustawie o Funduszu.

Jednocześnie NIK bierze pod uwagę, że wymienione działania zmierzały do optymalizacji wykorzystania środków Funduszu i sprawiły, że środki niewykorzystane przez organizatorów w pierwszym naborze mogły zostać przeznaczone na zorganizowanie dodatkowych przewozów i zwiększenie dostępności autobusowego publicznego transportu zbiorowego, zgodnie z celem powołania Funduszu.

Wojewoda prawidłowo dokonał oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach poszczególnych naborów⁹³. Wszystkie wnioski zatwierdzone do dofinansowania zostały złożone terminowo, były kompletne i zawierały dane wymagane art. 24 ust. 6 ustawy o Funduszu. Oceny dokonano w oparciu o kryteria określone w art. 25 ust. 1-3 tej ustawy, uwzględniając treść rozporządzeń Ministra Infrastruktury w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłat z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej⁹⁴. Umowy zawarte przez Wojewodę z organizatorami były kompletne i podpisane przez uprawnione osoby.

Jeden z objętych analizą wniosków nie został zakwalifikowany do objęcia dopłat z uwagi na niespełnianie kryteriów merytorycznych. Urząd poinformował wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia wniosku.

W każdym przypadku Wojewoda przed przyznaniem organizatorowi dopłaty weryfikował spełnienie warunków określonych w art. 23 ust. 2 ustawy o Funduszu.

(akta kontroli str. 1468-1490)

W okresie objętym kontrolą Wojewoda – w terminach określonych w porozumieniu zawartym z Ministrem Infrastruktury – złożył do dysponenta Funduszu cztery wnioski o przekazanie środków na realizację przewozów autobusowych za poszczególne kwartały 2021 r. We wnioskach za II, III i IV kwartał Wojewoda wykazał kwoty środków niewykorzystanych w poprzednim okresie, odpowiednio 5,2 tys. zł, 56,7 tys. zł i 249,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1634-1649)

Środki przyznane przez dysponenta Funduszu wpłynęły na nieoprocentowany rachunek bankowy ŚUW wyodrębniony do obsługi Funduszu w czterech transzach – 19 kwietnia 2021 r., 15 lipca 2021 r., 18 października 2021 r. i 16 grudnia 2021 r. Wpłaty zostały przekazane na wskazane w umowach rachunki bankowe organizatorów⁹⁵ w dniach: 20 kwietnia 2021 r., 21 lipca 2021 r. i 25 października 2021 r. W jednym przypadku⁹⁶ wniosek rozliczeniowy pozostawał niezweryfikowany do 31 stycznia 2022 r., w związku z brakiem uchwały intencyjnej organizatora o zapewnieniu uruchomienia linii autobusowej i trwającą procedurą wyjaśniającą.

(akta kontroli str. 1468-1490, 1584-1633)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły opóźnienia w przekazaniu środków organizatorom z powodu braku środków dostępnych na rachunku Funduszu.

(akta kontroli str. 1585-1649)

Wojewoda, niezwłocznie, tj. po pięciu dniach kalendarzowych od otrzymania od Ministra Infrastruktury informacji o kwocie środków zaplanowanych na rok 2021 na dofinansowanie realizacji zadań w zakresie przewozów autobusowych, zamieścił

⁹³ Szczegółowe badanie przeprowadzono na próbie celowej ośmiu wniosków zatwierdzonych do dofinansowania i jednego odrzuconego.

⁹⁴ Z 9 sierpnia 2019 r. (Dz. U. poz. 1514) oraz z 26 marca 2021 r. (Dz. U. poz. 582).

⁹⁵ W odniesieniu do badanej próby.

⁹⁶ Wniosek rozliczeniowy gminy Górnó złożony w dniu 3 grudnia 2021 r.

w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu⁹⁷ informacje wymagane art. 24 ust. 4 ustawy o Funduszu.

(akta kontroli str. 1660-1662)

Operacje gospodarcze zrealizowane z wykorzystaniem środków z Funduszu zostały zaewidencjonowane na wyodrębnionych kontaktach księgowych.

(akta kontroli str. 1656-1659)

W 2021 r. Urząd nie wykorzystywał środków Funduszu na cele niezwiązane z dofinansowaniem przewozów autobusowych.

(akta kontroli str. 1585-1633)

Stosownie do zasad określonych w art. 21 ustawy o Funduszu, do końca 2022 r., Wojewoda nie był zobowiązany do dokonywania kwartalnych analiz zaangażowania środków przewidzianych dla województwa na dofinansowanie przewozów autobusowych ani w przypadku niepełnego wykorzystania środków przewidzianych na dany kwartał, publikowania w BIP na stronie podmiotowej urzędu wojewódzkiego informacji o tej kwocie, która mogła zostać wykorzystana na zorganizowanie dodatkowych przewozów.

Wojewoda, realizując obowiązek wynikający z art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy o Funduszu, na dzień 31 sierpnia 2021 r. dokonał analizy zaangażowania środków przewidzianych na dofinansowanie przewozów autobusowych i terminowo przekazał tę analizę systemem ePUAP do Ministerstwa Infrastruktury. Z informacji wynikało, że Wojewoda zawarł z organizatorami umowy na łączną kwotę 17 556,3 tys. zł, a kwota niezaangażowanych środków wyniosła 37 217,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 1650-1654)

W okresie objętym kontrolą organizatorzy (osiem podmiotów) zwrócili na rachunek bankowy ŚUW środki w łącznej wysokości 31,1 tys. zł. Zwroty wynikały z: zaniżenia wkładu własnego – 0,1 tys. zł, zawyżenia pracy eksploatacyjnej na linii komunikacyjnej – 7,3 tys. zł, zawyżenia liczby wozokilometrów – 7,9 tys. zł oraz pobrania dopłaty w nadmiernej wysokości – 15,7 tys. zł. Ponadto w styczniu 2022 r. organizatorzy (dwa podmioty) dokonali zwrotu nadmiernie pobranych w 2021 r. dopłat w kwocie 11,5 tys. zł. Zwrotów dokonano na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu, a Wojewoda niezwłocznie przekazał zgromadzone środki na rachunek Funduszu (Ministerstwa Infrastruktury).

(akta kontroli str. 1585-1633, 1655, 1663-1666)

W 2021 r. Wojewoda nie zapewnił przeprowadzenia kontroli co najmniej 15% organizatorów, z którymi zawarto umowę o dopłatę w 2020 r. Kontrole przeprowadzono u pięciu organizatorów, stanowiących 14,3%, z którymi podpisano umowę o dopłatę, co było niezgodne z art. 18 ust. 2 ustawy o Funduszu. Powyższa nieprawidłowość została stwierdzona w trakcie kontroli nr I/20/002 *Prawidłowość działań wojewody świętokrzyskiego w zakresie przyznawania i rozliczania środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz monitorowania efektów*, przeprowadzonej w ŚUW przez NIK w listopadzie i grudniu 2021 r.

Urząd nie przeprowadzał w 2021 r. kontroli pozaplanowych.

(akta kontroli str. 1667-1683)

Wojewoda terminowo przekazał do Ministerstwa Infrastruktury prawidłowo wypełnione i podpisane przez uprawnione osoby sprawozdania za poszczególne kwartały 2021 r. Sprawozdania kwartalne – zgodnie z wzorem – nie obejmowały

⁹⁷ <https://ir.kielce.uw.gov.pl/ir/fundusz/18203,I-nabor-na-2021-rok.html>

danych finansowych wynikających z ewidencji księgowej. Termin na złożenie sprawozdania rocznego upływa 31 marca 2022 r.

(akta kontroli str. 1566-1583)

Połowa organizatorów objętych szczegółowym badaniem⁹⁸, korzystających w 2021 r. ze środków Funduszu, nieterminowo złożyła Wojewodzie sprawozdania kwartalne, w tym: gmina Daleszyce – sprawozdanie za I kwartał 2021 r. w dniu 9 kwietnia 2021 r., za IV kwartał w dniu 14 stycznia 2022 r., gmina Łągow – sprawozdanie za III kwartał 2021 r. w dniu 22 października 2021 r.⁹⁹, za IV kwartał w dniu 14 stycznia 2022 r., gmina Zagnańsk – sprawozdanie za I kwartał 2021 r. w dniu 15 kwietnia 2021 r., za III kwartał 2021 r. w dniu 22 października 2021 r. oraz powiat ostrowiecki – sprawozdanie za I kwartał 2021 r. w dniu 9 kwietnia 2021 r.

Powyższym postępowaniem organizatorzy naruszyli zasady określone w § 4 lit. d umów w sprawie udzielenia dopłaty z Funduszu, zgodnie z którymi obowiązkiem organizatorów było przedkładanie Wojewodzie sprawozdań kwartalnych w terminie – w zależności od dnia podpisania umowy – do 8 kwietnia 2021 r., 7 lipca 2021 r., 7 października 2021 r. i 10 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str. 1717-1734)

Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury i Rozwoju wyjaśnił: (...) *pracownicy Oddziału Transportu i Zarządzania Ruchem Wydziału Infrastruktury i Rozwoju wielokrotnie kontaktowali się z Organizatorami w sprawie m.in. terminowości nadsyłanych dokumentów w ramach realizacji zapisów Umów FRPA. (...) W wyniku prowadzonej na bieżąco analizy (...) informują Organizatorów o zbliżających się terminach wynikających z umów (...). (...) Informacje te przekazywane są głównie w formie telefonicznej (...), ale prowadzona jest również korespondencja elektroniczna (...). Wyjaśniający dodał, że (...) nie ma żadnych przewidzianych w przepisach prawa sankcji w tym zakresie. Zapisy umowy z Wojewodą również nie wprowadzają instrumentów bezwzględnego egzekwowania przedmiotowych dokumentów, tak jak ma to miejsce w odniesieniu do wniosków rozliczeniowych.*

(akta kontroli str. 1685-1705)

W opinii NIK postanowienia nakładające określony obowiązek na organizatora, będącego stroną umowy, powinny być sformułowane w taki sposób, aby ów obowiązek był przez Wojewodę egzekwowalny. Bez znaczenia pozostaje fakt, że przepisy prawa nie przewidują sankcji w tym zakresie. Wojewoda, jako podmiot udzielający dopłat, mógł określić warunki daleko bardziej restrykcyjne od powszechnie obowiązujących. Jednakże należało wówczas zadbać o właściwe doprecyzowanie ewentualnych skutków ich niedotrzymania przez podmioty korzystające z dopłat.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań nałożonych w 2021 r. na wojewodę ustawą o Funduszu.

W ŚUW prawidłowo zorganizowano proces naboru, oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie ze środków Funduszu, a umowy podpisano z organizatorami przewozów spełniającymi warunki określone w ustawie o Funduszu.

Urząd terminowo występował do Ministerstwa Infrastruktury o środki na realizację przewozów. Środki gromadzono na wyodrębnionym rachunku bankowym

⁹⁸ Czterech z ośmiu.

⁹⁹ Sprawozdanie wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, który na podstawie art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.) przekazał je do ŚUW.

i niezwłocznie przekazywano wnioskodawcom, a operacje gospodarcze ewidencjonowano na wydzielonych kontach księgowych.

W 2021 r. wszystkie środki Funduszu wydatkowano na właściwy cel, a zwrócone przez organizatorów przekazano bez zbędnej zwłoki na rachunek Funduszu w Ministerstwie Infrastruktury.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski	1. Zapewnienie bieżącego spisywania z ksiąg rachunkowych należności przedawnionych.2. Zwiększenie skuteczności kontroli zarządczej w obszarach sprawozdawczości oraz realizacji zamówień publicznych w celu zapobieżenia występowaniu nieprawidłowości w tych obszarach.3. Ujmowanie w planie finansowym wydatków majątkowych ŚUW jedynie zadań inwestycyjnych.4. Podjęcie działań zapobiegających dokonywaniu wydatków niecelowych i niegospodarnych.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania¹⁰⁰. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 8 kwietnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura NIK w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

Kontrolerzy
Krzysztof Kopeć
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Magdalena Kaczmarczyk
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Tomasz Majewski
Starszy inspektor kontroli
państwowej

.....
podpis

¹⁰⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

